

LETO XXIII. Štev. 204

IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
"LJUDSKA PRAVICA"
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

LJUDSKA PRAVICA
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1944 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BOJBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1951 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI S "BORBO".

V duhu medsebojnega razumevanja

Sinoči sta predsednik republike Tito in predsednik ministrskega sveta Mongolske ljudske republike Cedenbal podpisala skupno izjavo o razgovorih vladnih delegacij FLRJ in MLR — Predsednik Tito je sprejel vabilo za obisk v Mongoliji

Beograd, 30. avg. (Tanjug) Predsednik republike Josip Broz Tito in predsednik ministrskega sveta Mongolske ljudske republike Jumžagin Cedenbal sta danes ob 18.30 podpisala skupno izjavo o razgovorih delegacij vlad FLRJ Jugoslavije in MLR.

Po podpisu dokumentov sta si predsednik Tito in predsednik Cedenbal prisrčno segla v roke, potem pa sta oba predsednika sedela v roke ostalim državnikom, navzočim pri tem aktu. Besedilo skupne izjave o razgovorih vlad FLRJ in MLR se glasi:

"Na povabilo vlade Federativne ljudske republike Jugoslavije se je delegacija vlade Mongolske ljudske republike s predsednikom ministrskega sveta Jumžagin Cedenbalom na čelu od 27. avgusta do 31. avgusta mudila v Jugoslaviji. Med bivanjem v Jugoslaviji je delegacija vlade MLR obiskala industrijske objekte in kulturne ustanove v glavnem mestu Beogradu in ljudskih republikah Sloveniji in Hrvaški ter se seznanila z uspehi v izgradnji socializma v FLRJ.

Med obiskom sta imeli delegaciji vlad MLR in FLRJ razgovore. Z mongolske strani so v razgovorih sodelovali predsednik ministrskega sveta MLR Jumžagin Cedenbal, namestnik predsednika ministrskega sveta in zunanji minister Sodnomin Avarzed, poslanec Velikega narodnega Hurala MLR in sekretar CK Mongolske ljudske revolucionarne partije Doržin Samdan, podpredsednik Državne planske komisije Sagdarin Ceven, izredni in pooblaščen veleposlanik MLR v FLRJ Dašijin Adilbiš in načelnik političnega oddelka v zunanjem ministstvu Luvsandoržin Toiv.

Z jugoslovanske strani so v razgovorih sodelovali predsednik FLRJ Josip Broz Tito, podpredsednik ZIS Aleksander Ranković, državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, državni sekretar za finance Avdo Humo, izredni in pooblaščen veleposlanik FLRJ v MLR Veljko Mičunović in vršilec dolžnosti načelnika oddel-

ka državnega sekretariata za zunanje zadeve Filip Babić.

Razgovori so potekali v prijateljskem in prisrčnem vzdušju, v duhu medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Obe delegaciji sta izrazili zadovoljstvo sprito upostavitve diplomatskih stikov med njunima deželama in izmenjali mnenja o vprašanjih nadaljnjega razvoja in krepitve stikov med FLRJ in MLR, pa tudi o vrsti perečih vprašanj iz mednarodnih odnosov.

Obe delegaciji sta z zadovoljstvom ugotovili, da so si njuna gledišča v presoji temeljnih problemov sedanjega mednarodnega položaja zelo podobna.

Obe vladi izražata trdno prepričanje o nujni potrebi in možnosti, da se bo ohranil mir na vsem svetu in menita, da je za to nujno potrebno usmeriti napore vseh dežel, velikih in malih, ter razvijati njihovo sodelovanje na podlagi spoštovanja načela neodvisnosti, suverenosti, enakopravnosti, nevmišavanja v notranje zadeve in medsebojnega spoštovanja, na podlagi miroljubne in aktivne koeksistence.

Obe vladi menita, da je za prenehanje tekmovanja v orožjevanju, za zmanjšanje napetosti v mednarodnih stikih in upostavitve vzdušja zaupanja v mednarodnem življenju treba doseči vsaj začetne sporazume o razorožitvi, predvsem pa brez odlašanja opustiti poskusne eksplozije atomskega orožja. Uspešen zaključek pogajanj o teh vprašanjih bi bil važen prispevek k stvari krepitve mira in varnosti.

Vlada MLR izraža priznanje Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, ki je z drugimi miroljubnimi deželami podprla MLR v njenem prizadevanju, da postane članica Organizacije združenih narodov.

Britanske ladje v Splitu

Izmenjava obiskov britanskih in naših oficirjev

Split, 30. avg. (Tanjug). Komandant britanskega sredozemskega ladjevja admiral Ralph Edwards, ki je včeraj prisel na uradni obisk Jugoslovanske vojne mornarice, je danes na krizarki »Birmingham« priredil komandantu JYM admiralu Mati Jerkoviću svečano kosilo.

Načelnik štaba glavnega komandanta britanskih pomorskih sil v Sredozemlju viceadmiral Bonham Carter je danes dopoldne ob 10.30 urah obiskal Hidrografijski inštitut JYM, Inštitut za oceanografijo in ribištvo ter galerijo Ivana Meštrovića. Druga skupina britanskih pomorskih oficirjev si je ogledala kulturno-zgodovinske znamenitosti Splita, Trogira in stare Salone, medtem ko si je skupina oficirjev Jugoslovanske vojne mornarice dopoldne ogledala vojno ladjo »Birmingham« in »Solebay«.

Člana vodstva KPI Pajetta in Alicata pri Edvardu Kardelju
Ljubljana, 30. avgusta (Tanjug). Član Izvršnega komiteja CK ZKJ tovariš Edvard Kardelj je sprejel danes v Ljubljani člana Direkcije CK KPI Giancarla Pajetta in Maria Alicata, ki sta nekaj časa v Jugoslaviji na odmoru kot gosti CK ZKJ. Tovariš Kardelj se je z njima zadržal v daljšem tovariškem razgovoru.

Sestanka se je udeležil tudi član Izvršnega komiteja CK ZKJ tov. Miha Marinko.

Potem je tovariš Kardelj s sprogo priredil italijanskima gostoma kosilo, na katerem so bili poleg tovariša Mihe Marinka še tov. Vida Tomšič, Viktor Avbelj, Anton Vratuša in drugi.

Vjačeslav Molotov veleposlanik v Mongoliji
Moskva, 30. avg. (TASS) — Prezidijski Vrhovnega sovjeta ZSSR je imenoval Vjačeslava Molotova za izrednega in polnomočnega veleposlanika Sovjetske zveze v Mongolski ljudski republiki.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 31. avgusta

Zjutraj delno oblačno in po kotlinah zameteno. V opoldanskih urah se bo oblačnost še nekoliko povečala. Temperatura ponoči med 8 in 11. V Primorju 14, najvišje dnevne temperature od 19 do 23 stopinj C.

naročov. Vlada FLRJ izjavlja, da bo tudi v prihodnje podpirala to zakonito zahtevo MLR.

Obe strani menita, da je zaželen razširitev medsebojno koristnega in enakopravnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja raznih dežel tako v njihovih dvostranskih stikih, kakor tudi v okvirih mednarodnih organizacij.

Obe strani izražata pripravljenost, da sodelujeta na gospodarskem torišču s razvijanjem medsebojne trgovinske menjave, in sta sklenili, da se bodo začela pogajanja med pristojnimi ustanovami obeh dežel o oblikah in obsegu tega sodelovanja.

Obe strani sta se v želji, da bi se razvilo med obema deželama

kulturno ter znanstveno in tehnično sodelovanje, dogovorili, da bosta v ta namen sklenili pogodbo o kulturnem sodelovanju.

Ker se je pokazalo, da je medsebojna izmenjava mnenj koristna za spoznavanje specifičnih posebnosti v izgradnji socializma v obeh deželah, je bilo sklenjeno, da se bo nadaljevala neposredna izmenjava mnenj in da se bodo razvijali neposredni stiki.

Predsednik ministrskega sveta MLR Jumžagin Cedenbal je v imenu Prezidija Velikega narodnega Hurala in vlade MLR povabil predsednika FLRJ Josipa Broza Tita na uradni obisk v MLR v času ki mu ustreza. Predsednik Tito je to vabilo z zadovoljstvom sprejel.

Včeraj v Beogradu

Mongolski gostje so si ogledali velesejem

Beograd, 30. avg. (Tanjug). — Delegacija vlade Mongolske ljudske republike se je davi po dvo-dnevnom bivanju v ljudski republiki Sloveniji in Hrvaški vrnila v Beograd.

Danes dopoldne so se začeli v Beogradu uradni jugoslovansko-mongolski razgovori, ki so potekali v prijateljskem in prisrčnem vzdušju. Obravnavali so razvoj in politiko obeh dežel ter izmenjali mnenja o medsebojnih stikih in perečih mednarodnih vprašanjih.

Plačilni sporazum s Švico

Bern, 30. avg. (Tanjug). Tu so danes podpisali protokol k sporazumu o blagovnem in plačilnem prometu med Jugoslavijo in Švico z dne 27. septembra 1948, na podlagi katerega lahko jugoslovanska Narodna banka uporabi 10 % sredstev, ustvarjenih iz medsebojnega prometa, za transfer v ostale dežele OEEC. S to delno multilateralizacijo plačilnega prometa s Švico je uveljavljeno priporočilo sveta OEEC z dne 1. avgusta 1956, ki so ga poslali članicam te organizacije.

Veleposlanik Mates pri predsedniku Titu

Beograd, 30. avg. (Tanjug). — Predsednik republike Josip Broz Tito je danes dopoldne sprejel jugoslovanskega veleposlanika v ZDA Lea Matesa.

Malaja neodvisna

Kuala Lumpur, 30. avg. (Reuter) Nocoj popolnosti je dobila Malaja neodvisnost in postala deseta članica Britanske skupnosti narodov. Malajski premier Rahman je ob manifestacijah prebivalstva izjavil: »Pojavila se je nova zvezda na vzhodnem nebu, zvezda svobode še enega azijskega naroda.«

Sestanek mednarodnih strokovnjakov za vino

Od 1. do 6. septembra bo v Ljubljani plenarno zasedanje Mednarodnega urada za vino, ki se ga bodo udeležili strokovnjaki z vsega sveta

Ljubljana, 30. avg. — Od 1. do 6. septembra, to je v času III. mednarodnega vinskega sejma, bo v Ljubljani 37. plenarno zasedanje mednarodnega urada za vino, ki ima svoj sedež v Parizu. Tega posvetovanja, za katerega je dal pobudo Zvezni izvršni svet, se bodo udeležili vinogradniški in vinski strokovnjaki 22 držav, članice te organizacije. Razen le-teh bodo temu posvetovanju prisostvovali tudi predstavniki držav nečlanice, ki pa so zainteresirane na razvoju vinogradništva.

Za to posvetovanje vlada v tujni veliki zanimanje in se ga bodo udeležili tudi predstavniki mednarodne komisije za poljedelstvo, mednarodnega inštituta za hladilno tehniko, predstavniki evropske in sredozemske organizacije za zaščito rastlin, FAO, mednarodna federacija industrije in grostične trgovine vin in alkoholičnih pijač, mednarodna federacija poljedelskih proizvajalcev, mednarodna trgovinska zbornica ter evropska kmetijska konfederacija pa bodo poslale na posvetovanje svoje opazovalce. Tako bodo zbrani v Ljubljani vsi predstavniki držav, ki v vinograd-

ništvu karkoli pomenijo in lahko rečemo, da bo redkokdaj v Ljubljani zbranih toliko strokovnjakov različnih narodnosti kot ob tej priložnosti.

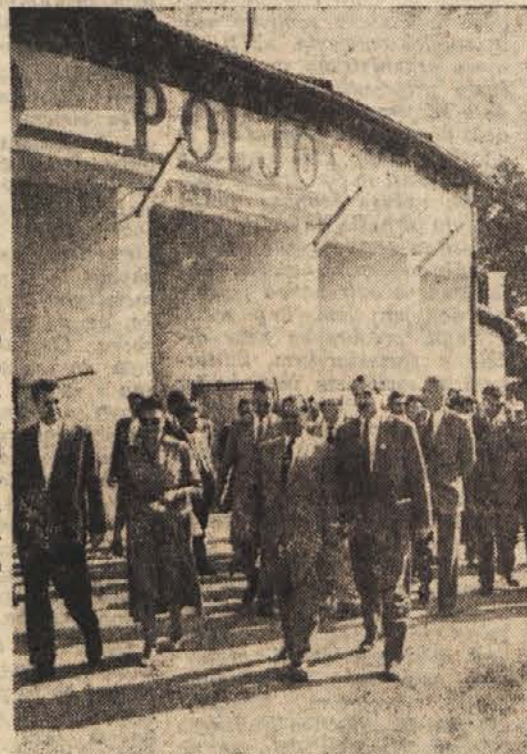
Plenarno zasedanje bo otvoril član Zveznega izvršnega sveta Slavko Komar, nakar bodo imeli več referatov o številnih problemih vinogradništva in vinarstva. Pripravljalni odbor je doslej prejel že blizu 50 referatov, ki bodo prebrani na zasedanju.

Udeleženci zasedanja bodo seve prisostvovali svečani otvoritvi vinskega sejma, obiskali pa bodo tudi nekatere naše znamenitosti, vinogradniška posestva itd.

NA NOVOSADSKEM SEJMU

so razdelili nagrade najboljšim živinorejcem

Minulo sredo popoldne je predsednik Tito s svojo soprogo Jovanko obiskal mednarodni novosadski sejem in se zlasti zanimal za razstavljene poljedelske kulture, katerih proizvajalci so bili nagrajeni

Na Mednarodnem kmetijskem sejmu v Novem Sadu so včeraj razdelili nagrade najboljšim živinorejcem. Svečani razdelitvi nagrad, medalj in pokalov je prisostvovalo več tisoč obiskovalcev sejma. Skupno so razdelili nad 30 milijonov dinarjev predstavnikom tistih kmetijskih organizacij, ki so razstavile na sejmu najkvalitetnejšo živino. Največ sredstev za nagrade je prispevala Zveza kmetijsko-gospodarskih zbornic. Razdelili so 81 zlatih, 114 srebrnih in 65 bronastih medalj. Pokala sta dobili žrebčarni v Djakovu in »Fruška gora« iz Gladnože za najboljšo pasmo konj. Nadalje so dobili pokale kmetijsko posestvo »Bratstvo i jedinstvo« iz Bečeja ter kmetovalce Aleksander Bugarčić iz Lapova za najboljšo govedo, srednja kmetijska šola iz Svilajnce in Dimitrije Čošić iz Ravnega sela za najboljšo pasmo prašičev, živinorejsko gospodarstvo »Crveni bregovi« iz Negotina na Vardaru in kmetijsko-živinorejska postaja v Pirotu za najboljšo kvaliteto razstavljenih ovac.

IZJAVA PREDSEDNIKA CEDENBALA ZA JUGOSLOVANSKI TISK

Dosegli smo soglasje

o nadaljnjem razvoju prijateljstva in sodelovanja med obema deželama

Beograd, 30. avg. (Tanjug). — Predsednik ministrskega sveta Mongolske ljudske republike Jumžagin Cedenbal je danes nocoj ob podpisu skupne izjave o sadovih razgovorov predstavnikov obeh vlad za jugoslovanski tisk naslednjo izjavo:

»Predvsem,« je rekel predsednik Cedenbal, »bi se rad od srca zahvalil vladi FLRJ in jugoslovanskim narodom za prisrčno in toplo gostoljubnost, izkazano delegaciji vlade Mongolske ljudske republike.«

V zelo kratkem času bivanja v naši deželi smo prepoznali osemletri tih republik in ene avtonomne pokrajine, kjer smo razen Beograda obiskali industrijski mesti Ljubljano in Zagreb ter središče Vojvodine Novi Sad, letovišče Opatijo in druge kraje. Ogledali smo si več naprednih industrijskih podjetij v naši deželi in se seznanili s pridobitvami delovnega ljudstva Jugoslavije v izgradnji socializma.

Včeraj smo v enem izmed velikih industrijskih in kulturnih središč naše dežele, v mestu Zagrebu, z velikim zanimanjem gledali nastop ansambla »Kolo«, v katerem je posebej umetnost narodov naše več narodov obsega-joče države.

V toplem bratskem srečanju, ki smo ga bili mi, predstavniki mongolskega naroda, čvrst de-ležni, vidimo dokaz čustev pri-srčnega prijateljstva, ki ga goji delovno ljudstvo Jugoslavije do mongolskega naroda.

Med bivanjem v naši deželi smo imeli srečanja z jugoslovanskimi voditelji. Ta srečanja so potekla v prijateljskem in prisrčnem vzdušju, v duhu medsebojnega razumevanja in spoštovanja. Ti razgovori so izpričali veliko podobnost gledišč v presoji mednarodnega položaja in skupno težnjo v razvoju prijateljstva naših dežel. Dosegli smo soglasje o nadaljnjem razvoju prijateljstva in sodelovanja med obema deželama.

Izrazili smo pripravljenost, da sodelujemo na gospodarskem in kulturnem področju in sklenili, da bomo začeli pogajanja med pristojnimi ustanovami.

Kot sad naših razgovorov je bila podpisana skupna izjava obeh vladnih delegacij. Pred našim odhodom lahko z velikim zadovoljstvom ugotovim, da bodo prijateljski obiski naše delegacije v FLRJ, srečanje s predsednikom tovarišem Titom in drugimi jugoslovanskimi voditelji ter spoznavanje življenja in boja jugoslovanskih narodov, kakor tudi podpis skupne izjave koristili stvari miru in interesom naših narodov in da bodo velikega pomena za nadaljnji razvoj prijateljskih stikov med obema deželama.

Predsednik tovariš Tito je sprejel naše vabilo, da pride na uradni obisk v Mongolsko ljudsko republiko, kar bo velikega pomena za krepitve prijateljstva in sodelovanja naših dežel.

Na koncu mi dovolite, da še enkrat izrečem našo prisrčno zahvalo za prisrčni sprejem in gostoljubnost in da želim jugoslovanskim narodom velikih uspehov v izgradnji socializma v njihovih deželah in za okrepitev mira na vsem svetu.

Predsednik tovariš Tito je sprejel naše vabilo, da pride na uradni obisk v Mongolsko ljudsko republiko, kar bo velikega pomena za krepitve prijateljstva in sodelovanja naših dežel.

Na koncu mi dovolite, da še enkrat izrečem našo prisrčno zahvalo za prisrčni sprejem in gostoljubnost in da želim jugoslovanskim narodom velikih uspehov v izgradnji socializma v njihovih deželah in za okrepitev mira na vsem svetu.

Predsednik tovariš Tito je sprejel naše vabilo, da pride na uradni obisk v Mongolsko ljudsko republiko, kar bo velikega pomena za krepitve prijateljstva in sodelovanja naših dežel.

Na koncu mi dovolite, da še enkrat izrečem našo prisrčno zahvalo za prisrčni sprejem in gostoljubnost in da želim jugoslovanskim narodom velikih uspehov v izgradnji socializma v njihovih deželah in za okrepitev mira na vsem svetu.

Predsednik tovariš Tito je sprejel naše vabilo, da pride na uradni obisk v Mongolsko ljudsko republiko, kar bo velikega pomena za krepitve prijateljstva in sodelovanja naših dežel.

Na koncu mi dovolite, da še enkrat izrečem našo prisrčno zahvalo za prisrčni sprejem in gostoljubnost in da želim jugoslovanskim narodom velikih uspehov v izgradnji socializma v njihovih deželah in za okrepitev mira na vsem svetu.

Predsednik tovariš Tito je sprejel naše vabilo, da pride na uradni obisk v Mongolsko ljudsko republiko, kar bo velikega pomena za krepitve prijateljstva in sodelovanja naših dežel.

Na koncu mi dovolite, da še enkrat izrečem našo prisrčno zahvalo za prisrčni sprejem in gostoljubnost in da želim jugoslovanskim narodom velikih uspehov v izgradnji socializma v njihovih deželah in za okrepitev mira na vsem svetu.

Predsednik tovariš Tito je sprejel naše vabilo, da pride na uradni obisk v Mongolsko ljudsko republiko, kar bo velikega pomena za krepitve prijateljstva in sodelovanja naših dežel.

Začetek balkanskih iger

Atene, 30. avgusta (Od našega posebnega dopisa) — Ob 21.39 je prosvetni minister grške vlade Cerokostopulos odprl letošnje balkanske igre, ki so šestnajste v vrsti. Pred tem je bil na stadionu svečan defile vseh reprezentanc, na čelu kolone pa je šla skupina grških veteranov — atletov, ki so sodelovali na prejšnjih petnajstih balkanskih igrah. Svečano zakleto je v imenu tekmovalcev položil grški atlet Macanakis.

Danes dopoldne so že startali najboljši atleti Grčije, Jugoslavije, Bolgarije in Romunije v dveh disciplinah deseterboja, in sicer na 100 m ter v skoku v daljino. Reprezentanco Jugoslavije v deseteroboju zastopata Brodnik in Sabati. To sta mlada tekmovalca brez izkušenj in zato njuna upa nista velika. Po današnjih dveh disciplinah sta na predzadnjem oziroma zadnjem mestu.

Rezultati deseterboja: 100 m: Marcelos (G) 11,3, Slavkov (B) 11,4, Tristis (G) 11,5, Glenov (B) 11,3, Cimbreşteanu (R) 11,6, Dinka (R) 11,7, Brodnik 12,0 in Sabati 12,1.

Skok v daljino: Slavkov 7,19, Marcelos 6,93, Glenov 6,93, Brodnik 6,27, Tristis 6,19, Dinka 6,17, Cimbreşteanu 6,16 in Sabati 6,15.

V izločilnem teku na 400 m z ovirami je zmagal Romun Savel s časom 5'4. Naš Vučelić je bil tretji s časom 55,3 in se je plasiral v finale. V drugem teku je zmagal Grk Kambadelis (54,6), naš tekmovalac Čajhen pa je izpadel. V polfinalu na 100 m je bil prvi Bolgar Bačvarov pred Grkom Jorgopulosom in Romunom Priscianom. Dragašević je izpadel. V drugem teku na 100 m je bil prvi Longer pred Bolgarom Kevom. Naša tekmovalka Rajkova je zmagala v teku na 300 m.

General Burns pri našem odredu

El Arik, 30. avg. (Tanjug) Komandant varnostnih sil OZN General Burns je danes pregledal čete jugoslovanskega odreda na položaju vzdolž demarkacijske črte severno od Akabskega zaliva. Spremljal ga je komandant jugoslovanskega odreda podpolkovnik Bogdan Koričanac. General Burns se je zanimal za to, kako varujejo jugoslovanske čete mejo in na kakšen način opravljajo svojo službo.

ODBORNIK ljudskega odbora

Na tehničarji družbenega življenja in razvoja je lik odbornika. Na eni strani so naloge in dolžnosti, ki mu jih nalaga mandat, na drugi pa njegove politične in družbene kvalitete, njegove sposobnosti ter delavnost.

Odbornikom sedanjih ljudskih odborov bo v oktobru potekla mandatna doba. Ali je vsak izmed njih izpolnil svoje naloge in prispeval k opravljanju, na katero mora vsakdo po svoji moralni dolžnosti odgovoriti samemu sebi in svojim volivcem. SZDL, ki mora organizirati in premisliti pripravo svoje kandidatne za jesenske volitve, tehta delo dosedanjih odborov in ocenjuje delo državljanov v proizvodnji in na drugih področjih našega javnega življenja, da bi našla najboljše kandidate za nove ljudske odbore.

Naš odbornik ne sme biti izoliran in odtrgan od političnih dogajanj doma in po svetu. Nagla preobrazba naše države v gospodarskem, kulturnem in socialnem pogledu ter v splošnem razvoju socialističnih odnosov med ljudmi, v družini, soseski, komunalni skupnosti, podjetju, ustanovah ali društvi, zahteva od vsakega državljanca vse večjo zrelost in usposobljenost. Odbornik, ki ne razume silnic in tokov družbenega razvoja, ne more v ljudskem odboru aktivno in uspešno sodelovati pri reševanju širših problemov, prav tako pa ne more svojim volivcem tolažiti sklepov in odločitev ljudskega odbora. Njegovo delo se ne sme končati le pri majhnih odločitvah. Biti mora nosilec napredne misli in stvarnosti. Njegov pogled mora iti od lastne voljne enote in terena v širino, v svet, kjer gre razvoj rušenja starega in ustvarjanje novega družbenega reda ob znatni podpori naprednih sil in ob večjih ali manjših težavah in nihanjih svojo zmogovalno pot.

Odbornik ne more pritihajati pred svoje volivce z političnimi obljubami. Demagoški lokalizem, ki zagovarja gradnjo šole, ceste, kulturnega doma ali kaj podobnega prav na svojem terenu, je za skupnost škodljiv. Ob strani pijača koristi skupnosti in juš odreja lokalističnim. Z neupoštevanjem materialnih sil in možnosti zagovarja čisto stvari, ki so gospodarsko nesprejemljive. Tak odbornik v ljudskem odboru le malo koristi. Njegova trenutna popularnost kaže kaj kmalu hrbet tudi lastnim volivcem. Njegove besede prihajajo v nasprotje z realnostjo in sleherni ekonomsko utemeljitvijo.

Vsebinski zbor volivcev o dveh letih novega komunalnega sistema nam dokazuje, da državljan razume potrebe skupnosti in zna svoje predloge in želje uskladiti z materialnimi možnostmi. Njihovi predlogi so le redko neuporabni, pa še taki so po napadih le nepremišljen izpad socializmu tujeja posameznika, ne pa sklep kolektivnega zbora. Osebnost pošten, skromen in razgledan odbornik zna s svojim nastopom nakazovati pravilne sklepe. Pobudo volivcev razume in jo koristno posreduje ljudskemu odboru ter njegovim organom.

V razgovorih in posvetih z volivci je vsebinsko bogat in prodoren. Često je po takih razgovorih moč s skromnimi sredstvi zadovoljiti predele lokalne potrebe.

Delavnost in prizadevanost državljan na svojem mestu, pa naj bo to pri stroju, v šoli, ustanovi ali drugod, bo volivcem pravi kazipot, ko se bodo odločali, koga bi postavili na kandidatno listo za novega odbornika.

Ko bomo prihodnje dni razpravljali o kandidatih za odbornike, ne smemo pozabiti na bodoče naloge ljudskih odborov. Občinski zbori in zbori proizvajalcev bodo imeli večje pristojnosti, zato pa tudi večje naloge. Ljudskim odborom so potrebni dobri odborniki.

Prav je, da ob razpravljanju o kandidatih razmislimo o pravem liku odbornika.

Dr. Stefan Soba

PRED OTVORITVIJO ZAGREBSKEGA VELESEJMA

Pet tisoč proizvodov jugoslovanskega gospodarstva

Sodelovalo bo več kot 1500 domačih in tujih razstavljalcev

Zagreb, 30. avg. (Tanjug). Na Zagrebškem velesejmu, ki bo od 7. do 22. septembra, bo razstavljenih nad 5000 proizvodov našega gospodarstva. Najmočnejše bodo zastopane strojna, predelovalna, kemijska, elektro- in radioindustrija. Sedemindvajset tujih dežel bo razstavilo mnogo svojih izdelkov. Na velesejmu bo sodelovalo nad 1500 domačih in tujih razstavljalcev.

Na sejmišču so že uredili prostore, v katerih bodo pisarne odbora za zunanjo trgovino in zunanjetrgovinsko zbornico, komisije državnega sekretariata za blagovni promet, uprave carin, Narodne banke in drugih zainteresiranih organov. Vse kaže, da bo letošnji Zagrebški velesejem spričo velikega odziva domačih in tujih razstavljalcev ugodno vplival na gibanje našega izvoza in uvoza, zlasti zato, ker bo razstavila domača industrija samo tiste izdelke, ki jih izdeluje zdaj s polno zmogljivostjo in ki s svojo kakovostjo zadovoljujejo svetovni trg.

Strojna industrija bo razstavila več sto izdelkov, od diesel-

motorjev, železniških kmetnic, lokomotiv in ladijskih turbin do naprav za umetni dež in agregatov za umetno namakanje. Industrija za predelovanje kovin bo razstavila cevi za kanalizacijo, dele lokomotiv in vagonov, elek-

trične kalorifere in več drugih zanimivih izdelkov. Tudi kemijska, živilska, lesna, usnjarska, obutvena in druge industrije bodo razstavile mnogo svojih izdelkov.

Med velesejmom bo v Zagrebu tudi več drugih prireditve. Približno na 10.000 m² prostora priredijo razstavo »Družina in gospodinjstvo 1957« z otroškimi sejmom, dalje sejem usnja, gume in obutve, modno revijo tekstilne in usnjarske konfekcije, razstavo strokovne in znanstvene knjige itd.

SEJA OK ZKS V NOVI GORICI

Vsebinsko političnim pripravam

Člani ZK naj s svojo aktivnostjo zagotovijo dober sestav novih ljudskih odborov

Nova Gorica, 30. avgusta. — Komunisti naj dajo vsebinsko političnim pripravam na jesen-

ske volitve ljudskih odborov ter s svojim vplivom in aktivnostjo omogočijo kandidiranje in izvolitev najboljših ljudi v nove predstavnike organe. O tem so mimo raznih vprašanj notranjega partijskega življenja razpravljali na današnji seji OK ZKS v Novi Gorici.

Sekretar komiteja Tine Remškar je uvodoma dejal, naj bo težišče predvolilnih priprav v organizaciji SZDL, na zborih volivcev in v drugih političnih in množičnih organizacijah. Člani ZKS naj se aktivno vključijo v priprave za volitve in naj pomagajo s svojimi nasveti in mnenji, da bodo v ljudske odbore izvoljeni res najboljši ljudje, ki bodo lahko prevzeli nase vso težo prihodnjega družbenega in političnega razvoja.

Grajiati je težnja, ko ponekod pri razpravljanju o kandidatih pušajo vnevar ženske, čeprav one marsikje nosijo glavno breme domačih opravil in gospodarstva. V sedanjih ljudskih odborih (okrajnem in občinskih) je vsega 18 žena; ljudski odbori v Novi Gorici, Dobroviču in Brdih in Ajdovščini pa so celo brez ženskih članov. Koliko je odborov, ki so povsem pasivni udeleženci seji in zasedanj in marsikje bi ženske gotovo odigrale bolj pozitivno vlogo.

V nadaljevanju seje so razpravljali o sprejemanju novih članov in pomlajevanju partijskih vrst. Letos do konca julija so v 50 organizacijah od skupaj 234 sprejeli 136 novih članov. Najmanj novih članov so sprejeli v občinah Kobarid in Komen na Krasu. Treba je poudariti, da je v okraju dovolj zlasti mlajših ljudi, ki izpolnjujejo večino pogojev za članstvo v Zvezi komunistov, vendar so nekatere osnovne organizacije in občinski komiteji pri obravnavanju tega vprašanja preveč sektaški in ozki. Slednjič so se pogovorili še o praznovanju 40. obletnice Oktobrske socialistične revolucije ter o nekaterih organizacijskih vprašanjih.

M. D.

Sodelovanje naših znanstvenikov na mednarodnih kongresih in zborih

Beograd, 30. avg. (Tanjug). — Druga mednarodna konferenca za psihijatrijo, ki bo od 1. do 7. sept. v Zürichu, se bo udeležil kot predstavnik Jugoslavije specialist za živčne in duševne bolezni iz Ljubljane dr. Miloslav Herbar. Na tem kongresu, na katerem bodo obravnavali celo vrsto problemov, bodo predvsem ugotovili, kako daleč so znanstveniki že proučili shizofrenična obolenja.

Jugoslovanski predstavnik bo sodeloval tudi v delu mednarodnega kolokvija za zemljepis in agrarno zgodovino, ki bo od 2. do 7. septembra v Nancyju v Franciji. Jugoslovanski delegat, profesor ljubljanske univerze dr. Svetozar Ristić bo v okviru kolokvija predaval »O problemih agrarne strukture in agrarnega lica v severozahodni Jugoslaviji«.

V Rimu bo od 4. do 8. septembra tretji mednarodni kongres za grško in latinsko epigrafijo, na katerem bo naš znanstvenik zastopal profesor filozofske fakultete iz Zagreba dr. Duša Rendić. Med kongresom bo dr. Rendić — Miočević govoril o novih epigrafskih prispevkih k proučevanju kolonizacije v antični Dalmaciji.

Na četrti mednarodni kongresu za zaščito rastlin, ki bo od 8. do 15. septembra v Hamburgu, bosta sodelovala dva delegata naše države, ki bosta tudi predavala z ustreznimi področji zaštite rastlin. Profesor gozdarstva fakultete iz Beograda dr. Svetoslav Živoninović bo obravnaval novosti v biologiji in v boju proti nekaterim rastlinskim škodljivcem, docent kmetijsko-gozdarstva fakultete iz Skoplja dr. Kiro Minev pa bo proti glivicam na tobaku.

V septembru bo še en mednarodni zbor, na katerem bo sodeloval delegat iz Jugoslavije. Na prvem mednarodnem arheološkem kolokviju v Tournonu na Rhoni v Franciji bo sodeloval profesor filozofske fakultete iz Zagreba dr. Grga Novak.

Letošnji mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu se je že v prvih petih dneh ogledalo blizu 160.000 ljudi. Včeraj sta ga obiskala tudi sekretar Zveznega izvršnega sveta Veljko Zeković in sekretar za notranje zadeve Svetislav Stefanović. Na sliki: Pogled na del sejma

Spet huda nesreča v planinah

Na Skuti so se smrtno ponesrečili Domžalčana Franc Kavčič in njegov sin Božidar ter Vinko Podvis iz Zbilj — Po domnevanjih gorskih reševalcev je v ponesrečence bržkone udarila strela

Kamniška Bistrica, 30. avg. (po telefonu). — Skupini izletnikov, ki se je včeraj po nenadnem neurju, ki se je v sredo razbelsnelo nad osrednjim delom Kamniških Alp, napotila na Skuto (2532 m), se je na vrhu nudi kaj žalostno pogled. Tik kamnite piramide so ležala trupla treh planincev. Izletniki so takoj obvestili planinsko postojanko na Koprskem sedlu, odtod pa je prišlo obvestilo gorske reševalne službe v Ljubljano v četrtek zvečer okrog desete ure. Iz Ljubljane se je takoj napotila skupina gorskih reševalcev, ki so se jim v Stahovici in Kamniški Bistrici pridružili še gorski reševalci iz Kamniške in Stahovice.

Tako je 20 gorskih reševalcev včeraj zjutraj ob štirih odšlo iz pred doma v Kamniški Bistrici in so prišli na vrh Skute ob 8.35. Po pregledu osebnih dokumentov po-

nesrečencev so reševalci ugotovili, da so žrtve zadnjega neurja 45-letni Franc Kavčič iz Domžal in njegov 10-letni sin Božidar ter 51-letni Vinko Podvis iz Zbilj.

Nekaj po 18. uri so gorski reševalci v treh skupinah prenesli trupla ponesrečencev do doma v Kamniški Bistrici, odkoder so jih potem z avtofurgonom odpeljali naprej v Ljubljano.

Domnevalo, da je v ponesrečene planince na vrhu Skute nenadoma udarila strela, saj so na njihovih telesih in oblekah našli sledove ožganin in opeklin. Vendar pa bo točen vzrok smrti ugotovila preiskava, ki jo vodi Inštitut za sodno medicino v Ljubljani.

M. G.

Velik požar pri Ohridu

Ohrid, 30. avg. — V sredo zvečer je v vasi Godvju, kaldi 40 kilometrov daleč od Ohrida, izbruhnil velik požar. Vnela se je neka kopicca plev, nakar je ogenj zajel cerkveno lopo in še neko poslopje. Ker je pihal močan veter, se je ogenj naglo širil s poveljnostjo vasi. Prispela je tudi svetovljna gasilska četa iz občinskega središča Dečice, za njo pa sta pritehli tudi gasilski četi iz Ohrida in Kličeva.

Požar so skrajno pomagali gasiti vsi prebivalci. Ker pa se je tako naglo širil, so ljudje pohiteli domov, da bi rešili, kar se je dalo rešiti. Gnali so živino iz hlevov in nosili iz hiš pohištvo, s slemen pa odstranjali slamo. Na pomoč so jim prišli kmetje iz okolišnih vasi. Prispela je tudi svetovljna gasilska četa iz občinskega središča Dečice, za njo pa sta pritehli tudi gasilski četi iz Ohrida in Kličeva.

I VOPIRKOVIČ:

Da odpadejo verige

taborišča, v kateri je pošiljal režim nevarnejše nasprotne.

Peti spis je pozival delovno ljudstvo, naj se organizira v Komunistični stranki; šesti je zahteval, naj delovno ljudstvo strmoglavilo vladu, ki je vlada goljufov in korupcionistov.

Sedmi zaseženi sestavek je terjati novo ljudsko vladu s kmečkimi in delavskimi zastopniki, staro vladu pa da je treba poslati v koncentracijsko taborišče. Osmi članek pa se je zavzemal za svobodo tiska, združevanja in zborovanja ter za gospodarsko, politično in vojaško naslonitev na Sovjetsko zvezo.

Dalje sta spravila orožnika na dan dva letaka »Ubijanje v koncentracijskem taborišču se je začelo — branite internirane ljudske borbe v koncentracijskem taborišču«, naslovljena »vse poštene javnosti Slovenije« in s podpisom »za pomoč interniranim«.

dva letaka »Naj živi zmogovita delavsko-kmečka Rdeča armada ZSSR, zaščitenik in osvoboditelj delovnega ljudstva«, naslovljena »Delavci! Kmetje! Delovno ljudstvo!« in s podpisom »Osrednji odbor Komunistične stranke Jugoslavije«; zvezek »Delo, organ Centralnega odbora

Komunistične stranke Slovenije« za maj 1940, št. 1;

zvezek istega »Dela« za julij 1940, št. 2; dva letaka »Delavci, delavke in vse delovno ljudstvo Jugoslavije« s podpisom »Centralni komite Komunistične stranke Jugoslavije«;

Komunistični št. 1 Komunistične stranke Jugoslavije o razširjenju vojne na skandinavske države; brošuro »Rezervisti, vojniki, podoficirji, oficirji«, z datumom junij 1940 in s podpisom »Centralni odbor Komunistične stranke Slovenije«;

brošuro »Spomenica rudarjev trboveljskih revirjev«, Trbovlje 1939, in 32 strani obsegaajočo brošuro »Kratka zgodovina Vsevezne komunistične stranke (boljševikov)«, uredila komisija CO VKS(b), potrdil CO VKS(b) 1938.

Med odtajem v delavnici in v prostorih parnega stroja sta žandarja našla 72 letakov, naslovljenih »Jugoslaviji grozi nevarnost, da bo pritegnjena v vojno« in s podpisom »Centralni odbor Komunistične stranke Jugoslavije«, ter 125 letakov »Odrpno pismo volivcem in somišljenikom Zveze delovnega ljudstva« s podpisom »Franc Leskošek, bivši kandidat Zveze de-

lovnega ljudstva za mesto in okolico Ljubljane«.

Ze nenavadno bistro in pogumno pisani članki so razodevali, da mlinar Jože Slak ni bil v resnici mlinar, ampak da ga je neprijazno življenje po silo potisnilo k parnemu stroju, kateremu je dokaj spretno stregel in obenem zival na papir svoj nepopisni gnev na nazadnjaške gospodarje beraške družbe.

Jože Slak se je rodil leta 1902 v hiši št. 5 na Gornjem vrhu pri Dobrniču. S tremi razredi gimnazije in dvorazredno trgovsko šolo je postal uradnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Družbena beda v času svetovne gospodarske stiske konec dvajsetih in v začetku tridesetih let, ko so ljudje tudi umirali od glada pravo, ker se je nakopičilo povsod po skladiščih preveč kruha, je privedlo Jožeta Slaka k misli, da je v družbeni ureditvi, ki jo z bajoneti stražijo žandarji, nekaj nezasišeno norega in hkrati zlobnega. Vpisal se je v Partijo. To se je zgodilo leta 1931.

Prvič so ga zaprli 15. novembra 1934 in je ob izgubi častnih pravic za pet let prešel letni dni v težki ječi v Sremski Mitrovici. Svoje robijaštvo je dokaj spretno popisal v še ne objavljenem dnevniku, ki ga hrani njegova sestra Francka Slak v Trebnjem.

Nekaj odlomkov tega Slakovega dnevnika je začel objavljati 27. aprila 1951 Dolenjski list v Novem mestu.

(Se nadaljuje)

DNEVNIK

V Obrtni zbornici LRS so včeraj obravnavali osnutek zakona o gospodarskih obrtnih organizacijah. Osnutek tega zakona je dokaj obsežen in načelna številna pomembna vprašanja obrtništva.

Tovariša Edvard Kardelj in Miha Marinko sta bila v četrtek na razstavi v Celju, kjer sta si najprej ogledala razstavo industrije, obrti in trgovine v novem upravnem poslopu Tovarne emajlirane posode, nato pa še kmetijsko razstavo na Lavi. Razstavo v Celju si je doslej ogledalo 23.000 ljudi.

II. kongres geologov Jugoslavije bo od 8. do 14. septembra v Sarajevu. Na kongresu, ki mu bo prisostvovalo tudi več tujih geologov, bodo obravnavali vrsto vprašanj uporabne geologije.

Za 80 milijard dinarjev pogodb so doslej sklenili na Beograjskem sejmu. Razen tega so sklenili pogodbe o izvozu jugoslovanskih izdelkov v vrednosti nad 10 milijonov dolarjev ter o uvozu iz tujine v vrednosti več kot 4 milijone dolarjev.

Generalni sekretar Generalnega sveta japonskih sindikatov Iwai bo prispel 13. septembra na obisk v Jugoslavijo. Z voditelji jugoslovanskih sindikatov bo imel razgovore o sodelovanju med ZSJ in japonsko organizacijo Shioh, ki je največja japonska sindikalna organizacija.

V CSR sta včeraj odpotovala namestnik predsednika odbora za zunanjo trgovino Ivica Gredič in generalni sekretar Zvezne zunanjetrgovinske zbornice Ivo Barbačić, ki bosta obiskala sejem strojegradnje v Brnu. S predstavniki zunanjega ministrstva in Zunanjetrgovinske zbornice se bosta tudi razgovarjala o bližnjih pogajanjih o gospodarskem sodelovanju med Jugoslavijo in CSR.

V Jugoslavijo je prispela skupina francoskih filmskih delavcev, ki pripada organizaciji »Connaissance du monde« (»Spoznavanje sveta«), in bo pri nas posnela dokumentarni film v barvah o jugoslovanskih krajih in življenju naših narodov. Skupino vodi član geografskega društva in društva francoskih raziskovalcev M. Berrier, ki je znan po svojih filmih, posnetih v Norveški, Laponski, Siamu in Kambodži.

Na IV. kongresu folkloristov Jugoslavije v Varaždinu so včeraj prebrali 5 referatov o pojmu in definiciji folkloru, ki ima v številnih deželah različen pomen. Glavni referat o tem vprašanju je imel dr. Branislav Rušić iz Skoplja. O definiciji folkloru se je razvnela na kongresu zelo živahna razprava, v katero je poseglo veliko naših in tujih delegatov, vendar niso postavili dokončno stališče, marveč so predlagali, naj bi sklicali širše mednarodno posvetovanje o tem vprašanju.

Posvetovanje o umetnem osemenjetanju krav, ki ga je organizirala Zvezna uprava za veterinarstvo, je bilo včeraj v Beogradu in so mu prisostvovali predstavniki zadržnih zvez, kmetijskih zbornic, veterinarskih fakultet in zavodov ter institutov iz vse države. Za izgradnjo in opremo centrov za umetno osemenjetanje je dala skupnost doslej 570 milijonov dinarjev. V Jugoslaviji je zdaj 37 centrov in 575 postaj za umetno osemenjetanje. Samo lani so umetno oplemenili nad 140.000 krav. Na posvetovanju so poudarili, da se zmeraj ne izkorišča dovolj umetnega osemenjetanja za zboljšanje plodnosti goveda.

Poglavar srbske pravoslavne cerkve patriarh Vikipentije je bil uradno povabljen, naj prisostvuje proslavi 40. obletnice moskovske patriarhiije. Povabila na proslavo, ki bo decembra, bodo poslali tudi drugi poglavarjem pravoslavnih cerkva.

Konvencijo o socialnem zavarovanju med Jugoslavijo in Veliko Britanijo so danes podpisali v Beogradu. Konvencija določa izenačenje pravic v izkoriščanju socialnega zavarovanja državljanov ene države za časa bivanja v drugi državi.

V Ljubljano sta prispela predsednik Zveze esperantistov Poljske in njen generalni tajnik Andrej Rajski in Isaj Drajter. Namen njunega obiska je, izmenjati misli o skupnih problemih esperantskega gibanja in koordinirati nadaljnje delo organizacij obeh dežel.

Za obisk III. mednarodnega vinskega sejma je na železnici odobren 50 odstotni popust.

Karte so položene

Po zadnjem sestanku razorožitvenega odbora je nastala depresija

(Od našega stalnega dopisnika)

London, 30. avg. Po večeršnjem sestanku ožjega odbora za razorožitev, na katerem se je uresničilo vse, kar so napovedovali črnočrtni preroki, je nastala v Londonu depresija. Izvzemši nepopolnopravni optimista Harolda Stassena se ves svet strinja v tem, da so se pogajanja tokrat izjalovila.

Kratkega Zorinovega kometarja, s katerim je praktično zavrnil ves zahodni načrt, sicer ni moč tolmačiti kot dokončno sovjetsko gledišče. Angleški delegat Noble je vprašal Zorina, ali je to njegov dokončni odgovor ali pa je treba počakati na formalno poročilo iz Moskve, Zorin pa na to vprašanje ni odgovoril. Francoski delegat Moch je izrazil upanje, da bodo »naknadna premišljevanja« sovjetske vlade morda bolj blagohotna »kakor je sedanja kategorična odklonitev.

To pa je seveda zelo pičlo upanje. Na podlagi besedila zahodnega načrta, ki so ga večeraj v celoti predložili, ni moč graditi nobenih optimističnih predvidevanj. V tem načrtu ni nič novega, kar bi moglo sovjetsko delegacijo in sovjetsko zunanje ministrstvo v Moskvi napotiti na »blagohotna naknadna premišljevanja«. Zahodni načrt je kratko malo skupek zbranih predlogov, ki so jih sprožile zahodne delegacije v zadnjih petih mesecih v raznih oblikah. Edina novost je znatno popuščanje glede roka za prenehanje po-

skusov z atomskim orožjem. Sovjetska delegacija pa je že jasno sporočila, da to popuščanje po njenem mnenju ne zadostuje. Obe strani sta položili svoje karte na mizo. Vsa gledišča so znana in tudi že dovolj prepleta. Trezni analizerji položaja v Lancaster Housu zato ne vidijo nobenega razloga, da bi upali, da bo prišlo na tej ali oni strani do »naknadnih blagohotnih premišljevanj«, vsaj ne na podlagi gradiva ožjega odbora. V Londonu ne izključujejo možnosti, da bi posamezne delegacije pozneje spremenile svoje gledišče, toda ne na podlagi kakšnega argumenta, pojasnjene v ožjem odboru za razorožitev, marveč samo pod vplivom zunanjih činiteljev, ki jih za zdaj ni moč predvideti.

Današnji londonski tisk se v glavnem ukvarja s predvidevanji o bližnji prekinitvi pogajanj. Pisni uvodniki se strinjajo v mnenju, da ni nobenega upanja, da bi pogajanja napredovala, dokler morebitno zboljšanje splošnega mednarodnega vzdušja ne

bo omogočilo bolj elastične revizije gledišč na obeh straneh. Izvzemši vladni »Daily Telegraph«, ki vali krivdo za sedanjí neuspeh izključno na sovjetsko delegacijo, pripisujejo resni časniki odgovornost vsem brez izjeme. Res vidita tudi »Times« in »Manchester Guardian« bruno v Zorinovem očesu, v oči zahodnih delegatov pa samo pezdijo, toda to je povsem naravno v sedanjí psihozi, ko bi bilo nerealno pričakovati od kogarkoli popolno objektivnost in nepristranost. Čista Timotijević

BLIŽE SPORAZUMA

kakor kdajkoli v zadnjih letih — pravi Stassen

New York, 30. avg. (AFP). — Vodja ameriške delegacije v ožjem odboru za razorožitev Harold Stassen je prišel danes iz Londona v New York, kjer je izjavil, da so velesile zdaj bližje prvi etapi sporazuma o razorožitvi, kakor so bile kdajkoli v zadnjih letih. Stassen je rekel, da je sovjetski predstavnik v ožjem odboru za razorožitev »negativno komentiral« zahodni načrt o delni razorožitvi, pripomnil pa je, da je ne glede na to treba potrpežljivo nadaljevati delo. »Mi se čedalje bolj približujemo,« je rekel Stassen.

Ko so ga novinarji vprašali, na kaj opira svoj optimizem glede razorožitve, je vodja ameriške delegacije izjavil, da bi optimist, marveč realist. »Vprašanja so po svoji naravi zelo težavna in ne moremo reči, ali bodo pogajanja šla v položaj, iz katerega ne bo izhoda ali pa jih bomo mogli urediti. Važno pa je, da so zahodne države dosegle kompleten sporazum.«

Harold Stassen je nadalje rekel, da obravnava ZDA in ZSSR skoraj vsako vprašanje s področja

Pineau na konferenci francoskih diplomatov v Latinski Ameriki

Santiago de Chile, 30. avg. (AP) V Santiagu de Chile je bila konferenca francoskih veleposlanikov v deželah Latinske Amerike, ki ji je predsedoval francoski zunanji minister Pineau. Konferenca je bila posvečena krepitvi gospodarskih in kulturnih stikov med Francijo in južnoameriški deželami ter drugim vprašanjem.

Nova nigerijska vlada

Lagos, 30. avg. (Reuter) Bivši nigerijski prometni minister Alhgi Baleva je danes sestavil novo vlado, v kateri so zastopane vse stranke v Nigeriji.

Belgijski predlog

Ilizne zasedanje Generalne skupščine OZN bo med drugim obravnavalo tudi vprašanje o razorožitvi in vpliva atomskega žarčenja. Obravnavanje atomskega žarčenja v svetovni organizaciji je zaključek pravega hudournika protestov in zahtev, naj opuste življenju ljudi nevarne poskuse z atomskim orožjem, ki so jih delali letos na vseh straneh. Oboje vnanje kot točka na dnevnem redu Generalne skupščine je nekakšna reakcija na razgovore o razorožitvi, ki niso bili tako nagli in učinkoviti, kakor je svet pričakoval in kakor velja položaj sprito vesti o izumu in izpolnitvi novih in čedalje bolj nevarnih vrst orožja za množično uničevanje. Potek debate na zasedanju bo vedel odvisen od predlogov, ki jih bodo sprožile posamezne vnanje dežele. Z desole je sekretariat ZN sprejel več predlogov in vsak si na svoj način prizadeva, da bi došlo do debate o razorožitvi, ki bi usmerila po poteh, ki bodo rodila koristne in težko pričakovane sode.

Zelo zanimiv je v tem oziru predlog, ki ga je nedavno poslal belgijski delegacija v obliki pisma, naslovljenega na generalnega sekretarja ZN. V pismu je izražena zahteva, naj bi se Generalna skupščina ukvarjala z vprašanjem kolektivne akcije obeševanja narodov sveta o nevarnostih, izvirajočih iz nadaljnjega obojevanja in o nevarnostih, ki jih prinaša sama moč atomskih orožij. Generalnemu sekretarju predlagajo, naj bi pripravil predhodni načrt o tem vprašanju.

Kakor je videti, predvideva belgijski predlog ukrepe, ki bi utegnili pomesti začetek sporazuma o razorožitvi. Elastičnost zahtev kaže, da bi lahko dosegli o njih soglasje celo v pogojih dosedanjih trenj med velesilami. Po-

mena takšnih, čeprav omejenih sporazumov, nikakor ne bi smeli podcenjevati. Izkušnje so pokazale, da so takšni sporazumi zelo važni za upostavljenost tistega vzdušja na zborih svetovne organizacije, od katerih je odvisen nadaljnji napredek v vseh važnejših vprašanjih.

Na drugi strani pa ne bi smeli s preokliti tolačenjem zmanjšati praktičnega pomena ukrepov, ki naj bi jih storili na podlagi belgijske resolucije. Svet se je zanašal v položaju popolne neobveščenosti o tem, kar imenujemo tekmovanje v obojevanju. Ta neobveščenost poraja strah pred strašnim orožjem in grozljivo možnostjo množičnega uničevanja. Svetovna javnost je o novih vrstah orožja obveščena šele potem, ko so izdelane, preizkušene in pripravljene za svoj smrtonosni posel.

Strah, ki omogoča kakršenkoli splošnejši vpogled v tisto, kar se zdaj glede obojevanja dogaja na strani velesil, povečuje še vesti o atomskem žarčenju, ki je ne le potencialna grožnja, marveč neposredna nevarnost za zdravje ljudi. V tem oziru bi bilo popolnše obveščanje javnosti o obojevanju in nevarnosti smrtonosnega učinka atomskega žarčenja in atomskih bomb velikega neposrednega pomena, dokler ne bi dosegli dokončnega sporazuma o teh važnih vprašanjih. Takšni podatki, ki jih zbira OZN, bi zelo preprosto opozorili svet na nevarnost silobnega zavlačevanja končnega sporazuma o tem vprašanju. Ti podatki so konec koncev življenjsko važna potreba ljudi in njihova pravica, da zvedo, na kakšne načine in v kolikšni meri je ogrožena ne le njihova bodočnost, marveč tudi njihovo zdravje in življenje.

D. S.

IZJAVA VELEPOSŁANIKA DR. JOZETA BRILEJA

Ponovno razpravljanje o Madžarski

v Organizaciji združenih narodov ne more biti koristno

Za 10. september je napovedan poseben sestanek Generalne skupščine ZN, da bi obravnavali poročilo o Madžarski. Na tem sestanku bo vodil jugoslovansko delegacijo stalni delegat FLRJ v ZN veleposlanik dr. Jože Brilej, ki se bo na poti v New York za nekaj dni ustavil v Londonu, da bi govoril s člani ožjega odbora razorožitvene komisije OZN.

Uredništvo »Borbe« se je obrnilo na našega stalnega delegata v ZN tik pred njegovim odhodom iz Beograda z vprašanjem, kako presoja bližnjo, Madžarski posve-

čeno sejo Generalne skupščine ZN, ki se bo začela teden dni pred začetkom dvanajstega rednega zasedanja Generalne skupščine.

»Razvoj mednarodnega položaja,« je odgovoril dr. Brilej, »na Zdrženim narodom, konkretno dvanajstemu rednemu zasedanju Generalne skupščine, važne, lahko rečemo odločilne naloge, kakor so, da omenim samo nekatere, na pr. vprašanje razorožitve, v tej zvezi pa zlasti zahtevo po prenehanju čedalje bolj mrličnega, skoraj apokaliptičnega tekmovanja v obojevanju, nadalje vprašanje organiziranja takšnega mednarodnega gospodarskega sodelovanja, ki bi res prispevalo k bolj stabilnemu razvoju svetovnega gospodarstva in s tem k zgraditvi solidnih temeljev za mir na svetu.

Za izpolnitev takšnih nalog je potrebno ugodno vzdušje. Prav zato mora vzbujati še večjo zaskrbljenost nevarnost, da bi utegnili prihodnji sestanek Generalne skupščine v vprašanju Madžarske splošati vzdušje. Ponovno razpravljanje o Madžarski v ZN ne more koristiti nobenemu pozitiv-

nemu namenu. Nasprotno, docela upravičena je bojazen, da bi utegnili pogrevanje lanských dogodkov v zvezi z Madžarsko zavirati dosedanja proces konsolidacije notranjega razvoja na Madžarskem, hkrati pa prispevati k ne popuščanju, marveč k nadaljnji zaostritvi mednarodnega položaja,« je izjavil stalni delegat FLRJ v ZN dr. Jože Brilej.

Ho Si Minh spet doma

Hanoi, 30. avg. (AFP). Predsednik DR. Vietnam Ho Si Minh se je danes vrnil v Hanoi. Njegovo potovanje po evropskih deželah in LR Kitajski je trajalo 50 dni.

SLABO VREME V ALPAH TERJALO 6 SMRTNIH ŽRTEV

London, 30. avg. (Reuter). V Alpah se je to noč ponesrečilo več ljudi. Po doslej znanih podatkih je izgubilo življenje 6 planincev, drugih 6 pa je bilo nevarnosti zaradi izredno neugodnih vremenskih razmer v višjih alpskih področjih. Stirje izmed ponesrečenih so bili v skupini učiteljev, ki so se s svojimi dijakci napotili v avstrijske planine, ostali pa so večidel študentje. V italijanskih Alpah se je večeraj ponesrečilo nekaj nemških planincev. Tudi v švicarskih Alpah ni vreme nič boljše, vendar doslej še ni bilo nesreče.

INTERVJU MEHMEDA ŠEHUJA »NEW YORK TIMESU«

Stiki z našo državo slone na načelu enakopravnosti in se zboljšujejo

Tirana, 30. avg. (TA) Današnji albanski časniki so objavili intervju predsednika ministrskega sveta LR Albanije Mehmeda Šehuja »New York Timesu«. Mehmed Šehu je v intervjuju odgovoril na več vprašanj, ki se nanašajo na gospodarski razvoj Albanije ter na njene stike z ZDA, Sovjetsko zvezo in drugimi deželami.

Ko je govoril o stikih med Albanijo in Jugoslavijo, je Šehu rekel, da sta to deželi, ki gradita socializem in da slone stiki med njima na načelih enakopravnosti, sodelovanja in prijateljstva, medsebojnega spoštovanja in nevmešavanja v notranje zadeve. Na

tej podlagi slone in se nenehoma zboljšujejo stiki med Albanijo in Jugoslavijo,« je rekel Mehmed Šehu.

Predsednik albanske vlade je potem rekel, da je Albanija pripravljena upostaviti diplomatske stike in začeti trgovsko, kulturno in turistično izmenjavo z vsako deželo, ki želi imeti takšne stike z Albanijo. Na podlagi enakopravnosti, medsebojnega spoštovanja in nevmešavanja v notranje zadeve je nevmešavanja v notranje zadeve pripravljen upostaviti in razviti stike tudi z ZDA. Šehu je rekel, da Albaniji ni moč očitati, da še niso upostavljeni redni stiki med tema dvema deželama. »Ovira v tem oziru,« je rekel Šehu, »je politika ZDA nasproti Albaniji. Na vprašanje o albansko-sovjetskih stikih je predsednik albanske vlade odgovoril, da slone na načelih enakopravnosti, prijateljstva, medsebojnega spoštovanja in nevmešavanja v notranje zadeve.

Ko je govoril o uspehih albanskega gospodarstva, je Mehmed Šehu rekel, da proizvaja albanska industrija zdaj 11,5-krat več, kakor pred vojno. Velike uspehe je dosegla Albanija tudi v kmetijstvu. V primerjavi z letom 1938 je bila kmetijska proizvodnja lani večja za 58%. Mehmed Šehu je zlasti poudaril pomoč, ki jo na tem področju dobiva Albanija od Sovjetske zveze in drugih socialističnih dežel.

Nezadostna pomoč Latinski Ameriki

Buenos Aires, 30. avg. (AFP). Predstavnik dežel, ki sodelujejo v delu medameriške konference v Buenos Airesu, so na današnji seji sklenili, da je finančna pomoč deželam Latinske Amerike nezadostna in da je treba najti sredstva, da bi jo povečali. Na konferenci so tudi sprejeli načrte o »postopnem in progresivnem« razvoju skupnega trga južnoameriških dežel, podobnega skupnemu trgu šestih zahodnoevropskih dežel.

Obren Milčević

Svečanost v Peking

Veleposlanik Popović je izročil kitajskemu ministru za kulturo 119 del jugoslovanskih grafikov

Peking, 30. avg. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Pekingu Vladimir Popović je izročil danes kitajskemu ministru za kulturo kot darilo dela z razstave jugoslovanske grafike s prispevki najuglednejših jugoslovanskih grafikov. Na mali svečanosti v ministru za kulturo je jugoslovanski veleposlanik v navzočnosti več predstavnikov kitajskega kulturnega in umetniškega življenja izročil namestniku ministra za kulturo 119 razstavljenih del uglednih jugoslovanskih umetnikov.

Namestnik ministra za kulturo in navzoči umetniki so v zahvali poudarili, da je predvideno tiskanje albuma jugoslovanske grafike, da bi bila dela jugoslovanskih likovnih umetnikov bolj dostopna kitajskim likovnim umetnikom.

Razstavo jugoslovanske grafike, na kateri so razstavljeni dela znanih umetnikov Božidarja Jakca, Doreta Klemenčiča, Mihe Moleša, Zlatka Price, Dragoslava Stefanovića, Rika Debenjaka, Boška Karanovića, Vilima Sveč-

njaka, Milivoja Nikolajevića in drugih so odprli v Pekingu 21. januarja. Skupaj z razstavo fotografij »Deset let izgradnje Jugoslavije« je bila razstava grafike odprta mesec dni. Potem so obe razstavi prenesli v mesta Sangaj, Nanking in Hančou.

MAKARIOSOV SESTANEK Z NOVINARJI V ATENAH

Zgrešena britanska politika

ki hoče obravnavati ciprsko vprašanje na kolonialni bazi

Atene, 30. avg. (Tanjug). Ciprski nadškof Makarios je danes na sestanku z novinarji v Atenah izjavil, da lahko samo ciprsko ljudstvo odloči o bodočnosti svojega otoka, pa naj gre za politična ali kaka druga vprašanja. Po Makariosovem mnenju naj ciprsko ljudstvo odloči o svobodi in o tem, ali bodo na otoku upostavili oporišča NATO. Kar zadeva rok, v katerem naj bi Ciprčani dobili pravico do samoodločbe potem, ko bi dobili pravico do samoupravljanja, je Makarios poudaril, da bi moral biti po njegovem mnenju ta rok čim krajši.

Glede sklicanja tristranske konference o Cipru je Makarios izjavil, da je imela grška vlada vsvo pravico, ko je izrazila po-

polno rezerviranost glede sklicanja takšne konference. Vodja ciprskih Grkov je tudi izrazil dvome o odkritosti angleških namenov v trenutku, ko prevzemajo Angleži pobudo v tem vprašanju, in rekel, da meni, da bi radi Angleži postavili to vprašanje v drug okvir in ga obravnavali na kolonialni bazi, da bi jim tako ne bilo treba dati Ciprčanom pravice do samoodločbe. Makarios je rekel, da je takšna politika zaman in zgrešena. Ciprsko vprašanje je moč urediti v tem trenutku samo na načelih Ustanovne listine OZN.

Ko je odgovarjal na vprašanja nekaterih ameriških novinarjev, se je Makarios dotaknil vloge ZDA v ciprskem vprašanju in poudaril, da bi se morale ZDA zanimati za to vprašanje. Vsaka pobuda ZDA o ciprskem vprašanju bi morala biti prizadevanje, da bi to vprašanje uredili na pravičen in miroljuben način. Pri tem je poudaril, da je ameriški narod demokratično razpoložen, da pa ne ve, ali preveča tak duh tudi ameriško vlado. Potem je Makarios govoril o svojem potovanju v ZDA in rekel, da bo odgovoril tja na zahtevo ZDA, ne pa na svojo. Naposled je Makarios ponovil znana gledišča o poročevih turški manjšini na Cipru in poudaril, da bodo Angleži izpričali dobro voljo, če mu dovolijo, da se vrne na otok.

Z VSEH STRANI SVETA

FRANCIJA KMETOVCI PROTI VLADNI POLITIKI CEN

Pariz, 30. avg. (Reuter). Predsednik Splošne zveze kmetovalcev Francije je izjavil novinarjem, da je izvršni odbor te organizacije sklenil opustiti nadaljnje sodelovanje z vlado in začeti priprave za stavko. Francoski kmetovalci se ne strinjajo z vladno politiko cen. Letos jim bo šlo v izgubo okrog 130 milijard frankov zaradi zmanjšanih dohodkov in povečanih stroškov.

PEKI NAPOVEDALI STAVKO

Pariz, 30. avg. (Tanjug). Združenje francoskih pekov je danes pozvalo vse delavce v tej industriji, naj začno 11. septembra splošno dvodnevno stavko. Kakor je rečeno v poročilu Združenja,

se bo tako nad 80.000 pekovskih podjetij v vsej Franciji pridružilo splošni nezadovoljstvu pridelovalcev žita in kmetijskih delavcev sprito najino večjih vladnih ukrepov o blokiranju in določitvi najvišjih cen kmetijskih pridelkov.

CIPER SPET DVE SMRTNI OBSODBI

Nikisija, 30. avg. (Reuter). Danes so obsodili na smrt dva Ciprčana z obtožbo, da sta posedovala orožje. Od kar so na Cipru razglasili izredno stanje, je bilo obsojenih na smrt skupno 27 ljudi.

MAROKO NOV STATUT ZA TANGER

Tanger, 30. avg. (Reuter) Tangerški guverner Abdelatif Ben Jelon je

JUŽNA KOREJA SPOPAD Z GOBAVCI

Seul, 30. avg. (Reuter). Južnokorejska policija je danes objavila, da je v spopadu med gobavci in prebivalci vasi Sačon blizu Fusana mrtvih 22, ranjenih pa 72 ljudi. Kmetje so se namreč uprli temu, da bi bolnike nastanili blizu njihove vasi. Na tem področju so oblasti izvedle izredno stanje. Aretirali so 70 kmetov. V Južni Koreji je okrog 7000 gobavcev, ki bivajo v 23 kolonijah.

OD FEVDALIZMA K SOCIALIZMU Po trnovi poti

Če je prehod od kapitalizma v socializem tudi v razvitih deželah zelo naporen, če zahteva velike žrtve, tedaj je prehod od fevdalizma v socializem, ki se je zanj odločila Mongolska ljudska republika, stokrat napornejši. Porajena v boju za narodno osvoboditev pod neposrednim vplivom Oktobra in ob veliki pomoči Rdeče armade, je Mongolija ubrala takšno pot. Toda konkretni pogoji, v katerih se korak za korakom približa k napredku, so tako svojevrstni in tako težavni, da jih Evropci, vajeni drugačnih socialnih in gospodarskih razmer, komaj morejo dojeti in razumeti.

Nekaj dragocenih stoletij je mongolski narod izgubil v suženstvu pod mandžursko dinastijo. Dveh največjih nesreč v deželi — fevdalna sistema in žolte lamaitске vere — v tako zaostali in izkašeni obliki morda nikjer na svetu niso poznali. Ves narod se je skoraj izključno ukvarjal z živinorejo in živel nomadsko življenje. Dežela je bila razcepljena na drobne kneževine ter prepletena z gostim omrežjem cerkva in samostanov. V skrajno redko naseljeni Mongoliji je bilo pred revolucijo 1118 raznih svetlišč in 747 samostanov.

Fevdalci in nemihli so imeli v rokah najbogatejše pašnike in napajališča. Zivina je bila edino bogastvo. Cerkveni fevdalci so imeli 35 % vse živine, posvetni fevdalci 22 %, na 50 % prebivalcev pa je odpadlo samo 12 %. Primitivni nauk žolte vere je bil v takšnih družbenih pogojih še hujska ovira na poti k slehernemu napredku. La-

maizem je deloval ne le kot nasprotnik fon, banke, vse je v rokah države. Zakon pa jamči za pravico zasebne lastnine do živine, šotorov in drugega premičnega premoženja. Pašnike in obdelovalno zemljo, ki je še zdaj ni več kakor 100.000 ha, daje država v brezplačno uporabo. Novi razvoj dežele je zaviral tudi to, da je bila mlada republika od leta 1930 do 1945 primorana, da je imela na meji proti japonskim osvajačim, ki so bili okupirali Mandžurijo, stalno kakih 100.000 borcev.

Sele leta 1947 je 11. kongres LDPM sprejel prvi petletni plan. Stevilo goveje živine je tako zelo naraslo, da je je v Mongoliji zdaj kakih 27 milijonov glav. Toliko živine na prebivalca nima nobena druga dežela na svetu. Prej se živinorejci sploh niso ukvarjali s pripravljanjem žitne krme za zimo, tako da je vsako leto mnogo živine poginilo od lakote. Po revoluciji so jeli kositi travo. Močno se je po-tem razvila tudi veterinarska služba. Z napredovanjem živine so zgradili kakih 50.000 vodnjakov.

Poljedelstva Mongolija skoraj prej sploh ni imela! Zdaj se že znatno razvija tudi ta gospodarska panoga, čeprav so možnosti do-še dokaj omejene. Konec prvega petletnega plana leta 1952 je imela Mongolija 75.000 ha industrija, promet, pošta, brzojav in tele-obdelovalne zemlje. Socialistični sektor

gospodarstva, ki polagoma napreduje, je obsegal sredi leta 1955 kakih 14 % vse goveje živine. Vaških zadrž ima Mongolija kakih 600 in v njih je včlanjenih kakih 15 % kmečkih gospodarstev. Medtem so zgradili v Mongoliji tudi več podjetij lahke industrije. Največji je industrijski kombinat v Ulan Batoru, zgrajen leta 1934. Blizu Ulan Batora obratuje premogovnik z letno zmogljivostjo nad 600.000 ton, ki preskrbuje termoelektrarno v glavnem mestu. Pred revolucijo Mongolija ni imela nobene železniške proge in nobene boljše ceste. Zdaj pa je speljana po deželi od Nauške do Dzamin Ude 1114 km dolga transmongolska železnica, ki veže Moskvo s Pekingom. S tem so se znatno zboljšali pogoji ne samo za razvoj trgovine, marveč tudi za hitrejši gospodarski razvoj naspolh. Mnogo sta Mongoliji gospodarsko pomagali ZSSR in zadnja leta tudi LR Kitajska.

Najboljše uspehe pa je dosegla ta dežela na področju prosvete in ljudske kulture. Nepismenost je skoraj povsem izginila. Zdaj ima Mongolija 350 osnovnih šol, kakih 80 popolnih in nepopolnih srednjih ter 15 tehničnih s 85.000 dijaki. Vsak deželni Mongolec hodi zdaj v šolo. Ponos mlade mongolske kulture je državna univerza, ustanovljena leta 1942, na kateri študira zdaj kakih 1800 študentov. Sprito te bilance človek laže oceni pot, ki jo je prehodila Mongolija, in trud, ki je bil potreben na poti k napredku in v lepšo bodočnost.

V Mariboru: KAMZDEKLETI?

Polovica deklet, ki je letos končala osemletno šolsko obveznost, nima učnih mest, ker jim v mnogih strokah odrekajo sposobnost

Približno polovica mariborskih deklet, ki med letošnjimi šolskimi počitnicami iščejo učna mesta v obrti in industriji, ne bo prišla v uk. Fantje imajo mnogo večje možnosti. Ali se jim bo želja izpolnila, ne zavisi toliko od števila prostih učnih mest kot od izbire poklica — treba se je odločiti tudi za take stroke, kjer manjka vajencev. Dekleta imajo mnogo večje težave pri iskanju učnih mest, ker jih obrt in industrija ne marata sprejeti v uk, razen v nekaterih strokah. Obrtajo jih tudi starši z napačnimi nasveti ob izbiri poklica in s svojimi vplivom ob odločitvi.

Pri smotni izbiri poklicev bi bilo v Mariboru dovolj vajencev za vse stroke — čeprav jih v nekaterih sedaj manjka — saj se odloči za uk približno polovica mladine, ki konča obvezno šolanje. Le-te bi bilo za razpoložljiva mesta celo preveč, če ne bi bilo precej otrok, ki ponavljajo razrede, in če ne bi zavračali deklet. Velika večina strok išče za učna mesta samo fante. Celo trgovska stroka, ki ima na razpolago dovolj deklet, bi rada vzela v uk več fantov. Prav napačno pa ravnajo v tistih strokah, kjer hočejo imeti samo fante. Mar dekleta niso sposobna tudi za mnoge druge poklice, kot so šiviljski, frizerski in trgovski?

Mnogi mojstri podcenjujejo dekleta, ker jih v uku še niso imeli. Po dokazi, da so dekleta sposobna tudi za mnoge druge stroke in izobrazbe, ali celo v inozemstvu — imamo jih tudi v Mariboru. Pred leti, ko je plesarska delavnica vzela v uk prve vajence, so nekateri napovedovali neuspeh. Zdaj so napovedi pozabljene. Dekleta so pridelala v plesarsko stroko, kjer so zadovoljni z vajenkami in z izučeni delavkami. Zakaj se ne bi moglo prav tako uveljaviti

tudi v drugih strokah, ki za njihove telesne sposobnosti niso prenaporne? Zakaj se ne bi moglo uveljaviti v večini strok?

Veliko, pa še zmeraj premalo

Letos so vložili v Mariboru že precej sredstev v negospodarske investicije — Vodovodne in plinske naprave so slabe — Prihodnja leta bo treba opraviti vse tisto, kar med vojno in po njej ni bilo storjeno

Za negospodarske investicije v mariborskem okraju so v letošnjem prvem polletju porabili štirikrat toliko sredstev kot lani v istem času. To je veliki porast. Vendar takšna primerjava ne sme premočati ljudi, češ da se za komunalno dejavnost troši morda preveč sredstev. Najprej je treba upoštevati, da je bila lani potrošnja negospodarskih investicij zelo majhna, ker so družbeni plani občin bili sprejeti zelo pozno in sredstva so pritekala počasi. Potem je treba oceniti še realne potrebe, ki so doslej vsaj v Mariboru vsako leto naraščale.

Vzlic letošnji veliki potrošnji negospodarskih investicij mariborskih komunalnih naprav še ne obnavljajo in ne širijo dovolj hitro. Delavci komunalnega podjetja ugotavljajo, da so vodovodne in plinske naprave že preperle, kar se lahko prepreči, če jih obiščejo pri delu. Doslej popravljajo samo okvare, ker ni bilo sredstev za načrtno zamenjavo dotrajanih naprav, ki trenutno še služijo, nihče pa ne ve, kako dolgo bodo. Mariborski kanal niso očistili vsa leta po vojni, kar bi bilo težko opravičiti, če bi se pojavila kakšna epidemija. Če bi hoteli v prihodnjih letih mimo tekočih

Tudi starši bi morali spremeniti svoje mnenje o raznih poklicih in ne bi smeli svetovati svojim hčeram, naj si izberejo samo izredno ženske stroke, ali jih celo ovirajo, če upoštevajo predlog svetovalnice in se odločijo za druge. Starši podcenjujejo sposobnost deklet enako kot mojstri. Ko pa le-te ostanejo brez učnega mesta, tarnajo. Res jim je težko, če dekleta ni za študij na višji srednji ali strokovni šoli, v uk pa ne more. Toda pri izbiri poklica morajo biti bolj okretne in svoj vpliv uveljavljati tudi v kolektivu, kjer so zaposleni, da bi v uk sprejemali tudi ustrezno število deklet.

J. P.

Ugoden uspeh industrije v kranjskem okraju

V prvem polletju letos je porasel nivo industrijske proizvodnje v kranjskem okraju za 2,8 % proti povprečju, ki ga je določil okrajni družbeni plan. Glede na obseg proizvodnje in lanskem prvem polletju, pa je industrija presežila plan za 7 %. Ker v okraju ni bilo v obratovanju pomembnejših novih kapacitet, je ta uspeh ugoden. Povečanje proizvodnje je bilo doseženo v glavnem z boljšim izkoriščanjem obstoječih zmogljivosti. Pripomogla pa je tudi boljše preskrba z električno energijo in surovinami, predvsem pa s povečanjem produktivnosti dela. Število zaposlenih se je povečalo, v prvem polletju za 4,2 %, medtem ko je obseg proizvodnje porasel za 7 %.

Najboljše uspehe so dosegle: industrija gume 122,8 %, industrija usnja in obuvice 114,8 %, kemična industrija 114,4 %, tekstilna 112,8 odstotkov itd. polletnega plana. Tudi jesijska železarna, ki je pomembna postavka v okrajnem družbenem planu, je presežila polletni plan za 2,8 %.

Plan izvoza industrijskih proizvodov pa je bil po vrednosti za 20,6 % nad polletnim povprečjem letnega plana. Z Gorenjske izvažajo 32 podjetij svoje proizvode.

V Primorju pred deseto obletnico priključitve

V Novi Gorici, Kanalu ob Soči in Šempetru bodo jubilej proslavili hkrati s tamošnjimi občinskimi prazniki — V Cerknem odkritje spomenika padlim gojencem partijske šole

Nova Gorica, 30. avgusta. — V Slovenskem Primorju se že pripravljajo na razne proslave in prireditve v počastitev desete obletnice priključitve k svobodni matični domovini. Nekateri Občinski odbori SZDL so osnovali komisije, ki pripravljajo podrobne programe. Mimo slavnostnih sej Okrajnega in Občinskih ljudskih odborov bo povsod veliko manjših kulturnih, športnih in drugih prireditev ter nastopov. Zlasti obsežen program pripravljajo v Novi Gorici, Kanalu ob Soči in v Šempetru v spodnji Vipavski dolini, kjer bodo obletnico priključitve praznovali hkrati s tamkajšnjimi občinskimi prazniki.

V Novi Gorici imajo svoj občinski praznik sicer dne 9. septembra, ko se spominjajo množičnega odhoda prebivalstva v partizane po kapitulaciji Italije, toda letos bodo razne prireditve in proslave strnili v kulturnem tednu. Le-ta bo trajal od dne 7. do 15. septembra. Ob zaključku proslav bo 15. septembra, točno deset let po priključitvi, na velikem političnem zborovanju v parku ob Erjavčevem drevoredu, govoril primorski prvoborec in član Izvršnega komiteja CK ZKS tov. Ivan Regent. Popoldne bodo v parku razvili prapor novogoriške »Svo-

bode« ter priredili veliko kulturno manifestacijo.

Nastopili bodo pevski zbori in kulturni ansambli iz novogoriške občine, v goste pa bodo prišli folklorna skupina in moški pevski zbor kulturnega krožka »Pietro Zorutti« iz Gradiške ob Soči v Italiji ter godba na pihala in folklorna skupina železničarskega društva »Tine Rožanc« iz Ljubljane. Med kulturnim tednom bodo v sredo, dne 11. septembra v Solkanu na cesti IX. korpusa odprli tudi preurejen sedež tamkajšnje izobraževalnega kulturno-umetniškega društva »Jože Srebrnič«. — Večja proslava bo še v Cerknem, kjer bodo ob deseti obletnici priključitve odkrili spomenik 47. padlim gojencem tamkajšnje partijske šole. Stal bo na mestu, kjer počivajo njihovi posmrtni ostanki.

M. D.

Izdelki mladih rok

V sklopu razstav »Celje 1957« zavzemajo posebno mesto tudi strokovne šole iz celjskega okraja. Razstava izdelkov učenecv raznih strokovnih šol je v novem traktu Zdravstvenega doma.

Obiskovalci so presenečeni, ko se ustavijo v paviljonu Metalurško industrijske šole iz Stor. Le-ta razstavlja zanimive izdelke svojih gojencev — razne stroje za potrebe celjskih industrijskih podjetij. Med drugim je na razstavi velik stroj za impregniranje indigo in carbon papirja, katerega je naročila tovarna »AERO«. Razstavljeni stroj je že drugi izdelek za to tovarno. Tu so še stroji za glajenje krombija (za »VOLNO« Laško), mešalec eteričnih olj (ETOL), avtomatski stroj za previjanje lepljivega celofan papirja, stroj za izdelovanje papirne volne, risalne mize za konstrukcijske biroje ter drugo. Predvsem so to stroji, ki bi jih morala podjetja uvoziti.

Vsi stroji in naprave so izdelane zelo estetsko in po trditvah strokovnjakov tudi vsestransko ustrezajo uvoženim. Iz-

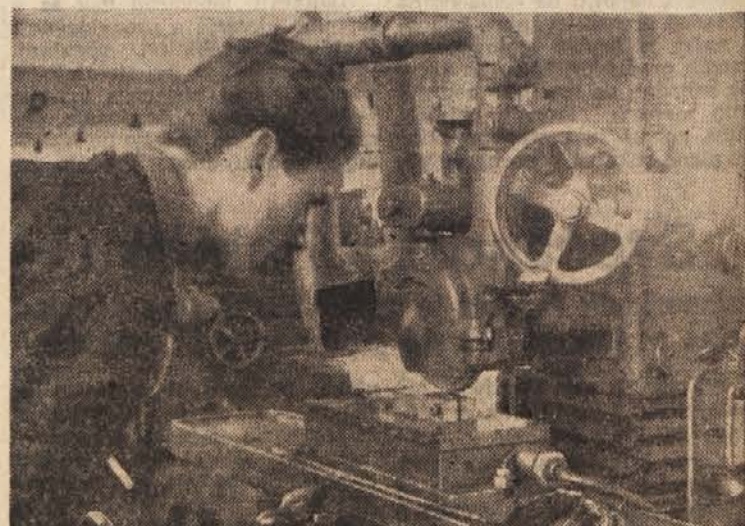
delali so jih gojenci III. in II. letnika v šolskih delavnicah pod vodstvom mojstrov.

Industrijska kovinarska šola Tovarne emajlirane posode v Celju ima na razstavi stroj za brušenje knjigoveskkih nožev, ki ga je naročil Grafični zavod v Ljubljani. — Tudi izdelki periodične šole kovinarske stroke v Storah so dokaj zahtevni in je moč po tem soditi strokovno usposobljenost kovinarskega naščaja.

Presenečenje so pripravili tudi gojenci industrijske steklarske šole iz Rogaske Slatine. Izdelki iz kristalnega stekla ter slikano steklo dokazujejo, da so boljši materialni pogoji osnova napredka. Izvirnost oblik in dekoracij je značilna domala za vse izdelke, ki jih razstavlja v Celju. Šola bo razstavljala tudi v Mariboru.

Na razstavi so zastopane tudi ostale stroke: tekstilna, keramična, mizarska, kovaška, kolarska in druge. Vsekakor je slednja razstava strokovnega šolstva po obsegu in kvaliteti prekosila dosedanje.

F. K.

Vajenec pri stroju

Radgonski kulturni dom med najlepšimi

Skoraj po desetih letih gradnje je dobil radgonski Dom ljudske kulture le svojo končno podobo. Takih domov, posebej v mestih, ki so majhna, kot je občina Radgona, je malo tako lepih in smotno urejenih kulturnih domov.

Se nekaj dni, in dom bo do kraja gotov. Najbolj imenitna je pač umetnina na pročelju. Le-ta predstavlja vse dejavnosti kulturnega prizadevanja. Mariborski umetnik Kolbič je z veliko

mero umetniškega znanja vdolbel v prednjo steno reliefu podobno skupino figur.

S to umetnino se more Gornja Radgona ponahajati, in ni ga tujca, ki se ne bi ustavil pri tem delu in ga občudoval. Sploh je celotno pročelje tako spretno urejeno, da že kar samo od sebe govori o namenu poslopja in je kaj lahko ugani, da je to radgonski kulturni dom.

Radgonski dramski igralci so dobili popolnoma preurejen oder. Na njem bodo lahko igrali scensko, še tako zahtevne igre in na njem bodo lahko gostovali tudi igralске skupine naših centralnih gledališč.

Zadaj za domom pa urejuje radgonski Partizan stadion. Na njem bodo igralci za nogomet, košarko, odbojko, pripravljena bo odlična steza za tek, jame za skoke, kratkonožni atletski in sedaj veliko možnost širkega razmaha v svoji dejavnosti.

Vsa ta prizadevanja Gornje Radgone ji bodo v korist, saj gre skozi Radgono nič koliko tujcev, tudi takih, ki pridejo preko meje. In ko bo dobila Radgona še kopališče, se bo razvila v pravi turistični kraj. Prav bi bilo, ko bi se zadeva uredila tudi z radgonskim gradom, posebej pa še s cesto, ki drži nanj. No, morda pa le še niso popolnoma pozabili pri občinskem ljudskem odboru na to privlačno turistično točko, ki jo kaj radi ogledujejo zdraviliški gostje iz Radence.

-rko

Morda bi našli drug prostor, da ne bo delo zastalo

Društvo za napredek gospodinjstva v Velenju je pozimi organiziralo gospodinski tečaj. Poleti pa sinergijev krojni tečaj. Le-ta traja 6 tednov in je prvi začetniški tečaj obiskovalo 60 žensk. Nadaljevalni tečaj obiskuje 60 žena in deklet, v sedanjem začetniškem tečaju pa sta dve skupini po 20 žensk. Sedaj imajo tečaje v telovadnici, ki pa bo v jeseni zasledena. Zato žene pričakujejo, da bodo z dobro voljo rudnika je našli kakšen primernejši prostor za tečaje.

Še letos bo Paka regulirana do Saleka

Stab za organizacijo delovne akcije pri Paki je pregledal dosedanje delo in ugotovil, da so regulirali 700 m Pake ter uredili še precej drugih koticov v Velenju. Pred dnevi je obiskal Velenje tovariš Miha Marinko, predsednik Ljudske skupščine LRS, ker je delo prostovoljcev pobudil. Stab za prostovoljno delo je oklenil nadaljevanje reguliranja Pake, ki mora biti letos regulirana do Saleka.

Je podražitev upravičena?

Obe mesarski podjetji v Celju »Mesnina« in »Planina« sta ta dni podražili meso v malo prodaji, kakor tudi mesne izdelke, ki so večinoma izdelani iz svinskega mesa. Kot razlog za podražitev navajajo odkupne cene svinj in telet.

»Mesnina« je podražila svinsko meso od 340 na 350 (meso s kostmi), svinsko meso brez kosti pa s 360 na 380 din, teletino s kostmi od 260 na 280 din ter slanino od 340 na 360 din. Svinjina brez kosti je po 420 din in teletina brez kosti po 400 din. Glede zvišanja cene mesa na Trnovski zbornici v Celju menijo, da to ni povsem upravičeno, ker podjetja ustvarjajo dobiček.

Mariborska

MALA KRONIKA

● **MLADINA SE VNETO PRIPRAVLJA** na kongres Ljudske mladine Slovenije. Aktivni imajo posvetovanja, na katerih razpravljajo o doslejšnjih izkušnjah o kadrovske vprašanja in kaj bi bilo treba vključiti v delovni program za prihodnje mesece. Na posebnih posvetovanjih z delegati kongresa se bodo pogovarjali tudi o vprašanjih, o katerih naj bi razpravljali na kongresu. V čast kongresa pripravljajo nekateri mladinski aktivni razne akcije in tekmovalna. Mladino mariborskega okraja bo zastopala na kongresu 72 delegatov.

● **SEST MARIBORSKIH MLADINSKIH BRIGAD** s 450 člani se je letos postavilo na raznih delovnih akcijah. Čeprav so se vse brigade imenovala mariborske, je bilo v njih tudi precej mladincev iz Puča in koroskih krajev. V primerjavi z lanskim letom, ko so mariborski mladinci sestavili samo eno delovno brigado, to je lep napredek, ki je izražen tudi v povečanju in odlikovanjih za uspehe pri delu. V začetku šolskega leta bodo brigadirji priredili veliko rajanje, na katerem bodo po-

sredovali svoje navdušenje tudi drugi mladinci.

● **PRECEJ TEŽAV ZA IZPOLNJEVANJE PRAKTIČNEGA ZNANJA**, ki je potrebno ljudem pri delu, je že imel delovni kolektiv Mariborske tekstilne tovarne. Doslej so tečaji zajeli skoraj 100 članov kolektiva. Vsak tečaj traja teden dni in dnevno po štiri ure. Uspeh je večji, kot če bi imeli tedensko le nekaj ur in bi tečaj razširili na več mesecev. Vsak tečaj obiskuje le največ 10 ljudi, da laže vsi aktivno sodelujejo.

● **PO KREDITIH ZA MALE INVESTICIJE JE VELIKO POVPRASEVANJE**. Zato je Svet za družbeni plan in finanče pri OLO Maribor predlagal, naj bi sredstva za investicije industrijskim podjetjem do sedem milijonov din povečali v skupnem znesku za 27 milijonov din. To je možno, ker se je sprosto 32 milijonov din, ki so bili določeni za gradnjo zadrudne mekarne. Del sredstev za gradnjo mekarne v Mariboru so namreč odobrili iz republiških virov.

J. P.

Iz Mislinjske doline

POLOVICA SKODE SO ŽE POPRAVILI

Velika poplava v Mislinjski dolini je lani naredila za okrog 280 milijonov dinarjev škode: razdrila je ceste, porušila mostove, odnesla mnogo rodne zemlje, uničila ali poškodovala je pridelke in drugo. Prebivalci prizadetih krajev so začeli takoj popravljati, kar se je dalo. Ko so dobili material, so gradili tudi mostove s prostovoljnimi delom. Ob pomoči ljudske oblasti in lastnim brezplačnim delom so doslej popravili približno polovico škode na raznih objektih in zemljiščih.

TOVARNA USNJA GRADI NAJVEČ STANOVANJ

Tovarna usnja v Slovenjem Gradcu gradi 14 stanovanj. Potrebovala bi jih še več, da bi izselila vse stanovce iz nekdanje vojašnice, vendar sedaj nima več sredstev. V izpraznjene prostore namerava razširiti svoje obrate. V Slovenjem Gradcu gradi 12 stanovanj tudi bolnišnica, da bi laže dobila potrebno zdravstveno osebje.

Pogled na Mislinjsko dolino

Kolektiv bolnišnice so podprli občinski ljudski odbori Slovenj Gradec, Radlje in Šoštanj ter mu dali posojilo iz sklada za gradnjo stanovanj. Tudi drugi kolektivi bi lahko namenili več svojih sredstev za gradnjo stanovanj.

ZADRUŽNIKI V DOLICU BODO IZBOLJSALI 38 HEKTAROV ZEMLJIŠČ

Nekateri člani Kmetijske zadruge Dolič, ki imajo strnjena zemljišča, so ustanovili melioracijsko skupnost, ki že pripravlja dela za izboljšanje 38 ha njihovih travnikov. Načrte za melioracijo so pripravljali že prej in Okrajni ljudski odbor Maribor jih je tudi potrdil. Vsa dela bodo stala okrog pet milijonov dinarjev.

LETOS MNOGO MEDU

V Mislinjski dolini in okrog Vuzenice so imele letos čebelarje posebno dobro pašo. Dobre čebelarje družine so nabrale po 30 do 40 kg medu. Koristi od tega niso imeli samo domači čebelarji, temveč tudi tisti, ki so pripeljali čebelo od drugod. Nekaj koristi pa si obetajo tudi

potrošniki, ki računajo na ugodne cene v trgovini.

NOVE OBRATNE DELAVNICE

Slovenj Gradec je znano staro obrtniško mesto in tudi sedaj noče opustiti te tradicije. Število delavcev v obrtnih delavnicah narašča, čeprav je zasebnih obrtnikov vsako leto manj. V zadnjem času so ustanovili več novih delavnic: instalatersko za vodne in druge naprave ter zadrudno sodarsko in čevljarstvo. Sipa pa šiviljska stroka, čeprav je izučeni in priučeni šivilj v mestu dovolj.

TURISTIČNI PROSPEKT SLOVENJEGRASKE OKOLICE

Turistično društvo Slovenj Gradec je pripravilo in izdalo turistični prospekt z mnogimi znamenitostmi tamkajšnje okolice. Z njim želi vzbuditi večje zanimanje izletnikov za okoliške kraje ter jih privabiti tudi od drugod. Slovenj Gradec je izhodna točka za razne planinske kočice in domove ter zgodovinsko pomembne kraje. Že na železniški postaji so postavljeni potrebni kažipotji z navedbo oddaljenosti.

J. P.

Od vsega vsod

Prosvetni delavci nagajeni

Prosvetni delavci v Saleški dolini so že s šolskim delom zelo obremenjeni. Kljub temu pa svoj preostali čas posvetijo še delu v raznih množičnih političnih organizacijah. Občinski ljudski odbor Šoštanj je njihovo delo priznal z denarnimi nagradami. 575.000 din so razdelili med profesorje in učitelje. Pri tem pa so upoštevali delavnost posameznikov. Tako se nagrade gibljejo v mejah od 300 do 17.000 din.

V Ločah so popravili šolo

V Ločah pri Slovenskih Konjicah so letos popravljali šolsko poslopje. Občina je za popravilo prispevala 700.000 dinarjev, pri delu pa so pomagali vsi člani šolske mladine. Ob tej pomoči so opravili najnujnejša dela. Razen vodstva šole ima za popravilo precej zaslug tudi šolski odbor.

V Slovenski Bistrici grade stanovanja in urejajo cesto

Nedavno so v Slovenski Bistrici začeli graditi nove stanovanjske bloke. S tem bodo vsaj nekoliko ublažili stanovanjsko stisko, ki je v Bistrici precejšnja, saj imajo registriranih okoli 300 prošenj za stanovanja.

Po dveh letih so v Slovenski Bistrici spet začeli urejati glavno cesto, ki pelje proti železniški postaji.

Brusna plošča se je razletela in hudo ranila delavca

Dne 28. avg. se je zgodila v Zelazarni Ravne nesreča, ki je izvalila dosti polemike in sočustvovalca s ponesrečenecem med delavci. Zrtev nesreče je postal Jožef Praprotnik, brusilec iz orodjarne.

Vinko Slemenik in predelavec Dubrovski sta preureljala okroglini skil brusilni stroj za brušenje dela konice. Uredila sta stroj, montirala brusno ploščo na vreteno in z diamantnim poravnalcom poravnala ploščo. Nato sta se oddalj od stroja; Dubrovski je odšel po načrt za brušenje, Slemenik pa po šablono. Medtem je pa — kot se zdi, želel za deveto na stroju dokončno urediti delavca izza 4 m oddaljenega stroja, ki je opazoval ta dogodek. Lotil se je dela tako nesrečno, da mu je najbrž potegnilo, kar je povzročilo lom — zdrobljen del plošče mu je zletel v obraz z veliko brizno, dobil je hude poškodbe. Naglo je bila na mestu prva pomoč in rešilni avto. Po zadnjih vesteh iz bolnišnice pa kaže, da je izven najhujšega. Varnosti in previdnosti ni nikoli preveč.

Združili so sveta za urbanizem in za komunalna vprašanja

Na nedavni seji Občinskega ljudskega odbora Šoštanj so določili, da bodo v zbor občine Šoštanj volili 30 kandidatov, v zbor proizvajalcev pa 25. Občina bo razdeljena na 22 volilnih enot. Imenovali so že komisijo za sestavo volilnih imenikov. Na seji so ukamili Svet za urbanizem in ga združili s svetom za komunalna vprašanja.

Občinski odbor Konjice bo imel 46 odbornikov

V Slovenskih Konjicah so se že začeli pripravljati za bližnje občinske volitve. Nedavno so sestavili predlog, po katerem naj bi bodoči ljudski odbor imel 46 odbornikov, (dosedanj jih je imel 35) 23 bi jih odpadlo na občinski zbor, ostali pa na zbor proiz-

Slovenske Konjice

vajalcev. Ker ustvarjajo industrija, trgovina in obrt približno tri četrtine narodnega dohodka v občini, bodo imele te panoge v zboru proizvajalcev 16 mest, ostalih pet mest pa bo za predstavnike iz kmetijstva. Občinski ljudski odbor je že razpravljal o volilnih enotah za volitve v občinski zbor in bo približno en odbornik na 700 prebivalcev. Večja podjetja bodo za volitve v zbor proizvajalcev imela samostojne volilne enote, več manjših pa bodo združili.

Tu bi bilo prijetno letovišče

Nedavno so pričeli urejati samostan v bližini Spitališča pri Slov. Konjicah, ki sodi med zelo stare zgradbe na tem področju. V kolikor bodo imeli na razpolago potrebna sredstva, bodo uredili prijetno letovišče za tiste, ki si žele oddiha v mirnem godrnem tistižu.

EVROPSKO VESLAŠKO PRVENSTVO V DUISBURGU

Med prvimi finalisti - nobenega Jugoslovana

DUISBURG, 30. avgusta (Reuter). — Danes popoldne se je začelo XLVII. evropsko veslaško prvenstvo, ki na njem sodeluje 79 posadik iz Evrope, ZDA in Avstralije. Danes so bile na sporedu kvalifikacijske tekme v vseh disciplinah. Zmagovalci današnjih tekmovalcev so se uvrstili v finale, ki bo v nedeljo popoldne. Ostale posadke bodo morale jutri še enkrat na progo, da bodo izpolnile mesta v finalu.

Prva senzacija je bila kvalifikacijska vožnja dvojcev brez krmarja. Ne pričakovano je malo znana romunska posadka uspešno premagala evropsko prva in nosilca srebrne medalje iz Melbourn, Ivanova in Buldakova.

Brzjavke

● MOSKVA, 30. avgusta (Reuter). — Na plavalnem prvenstvu SZ so bili do težišni rezultati: 100 m prosto — Sorokin 57,0, 100 m hrbtno — Barber 1:05,0, 400 m prosto — Nikitin 4:30,1, 1500 m prosto — Nikitin 18:25,2, 100 m prsno — Minaskin 1:12,9.

● EL ARIS (Egipt). 30. avgusta (Tanjug). — Na nogometnem tekmovalstvu za pokal enot Zdrženih narodov, ki ga je priredila komanda vojaških enot OZN Egipta, je jugoslovansko moštvo premagalo medicinsko četo Norveške z 8:1. Na galo tekmovalstvu sodeluje 10 enajstotič, ki so razdeljeni v dve skupini.

● ZAGREB, 30. avgusta. — Na državni košarkarski prvenstvu za mladinske košarkarje je jugoslovansko moštvo premagalo Branik z 62:30 (32:7) in s tem osvojila naslov državnega prvaka. V prvi tekmi je Branik premagal lanskega državnega prvaka Crveno zvezdo z 41:38. Na prvenstvu sodeluje pet vrst.

● HELSINKI, 30. avgusta (Reuter). — Na dvodnevem atletskem dvoboju je Finska premagala Nemčijo s 107:106 točkami. Oba dni je tekmovalju prisostvovalo približno 80.000 gledalcev.

● MOSKVA, 30. avgusta (Reuter). — Druga dneva atletskega tekmovalstva za prvenstvo SZ je Pjotr Bolotnikov premagal svetovnega rekorderja Vladimirja Kucua v teku na 10 km. Bolotnikov je tekel 29:09,8, Kuc pa 29:10,8 minute. Tudi svetovna rekorderka v metu kroglice Zina Šarova je morala z rezultatom 16:13 m zadovoljiti z drugim mestom za Tiskevičev s 16,23. Svetovni rekorder v skoku v višino, Stepanov, tudi ni uspel zmagati, ampak je v tej disciplini zmagal Šikin z 209 cm. Stepanov je sicer presegel višino, vendar se je v drugem poskusu. Tretji je bil Poljak z 206, četrti pa Kaskarov z 205 cm.

● TARNOV, 30. avgusta (Tanjug). — Na košarkarski dirki »Skoki Poljske« je v etapi Bielsko-Tarnov (208 km) prvi prišel na cilj Poljak Jankowski v času 5:27,27. Izmed jugoslovanskih je bil najboljši Cvejin, ki je prišel na cilj osmi. Vodstvo jugoslovanskega moštva je vložilo protest, ker je Grabowskega, največjega tekmeča Levčiča za rumeno dovoljiti z drugim mestom za Tiskevičev s 16,23. Svetovni rekorder v skoku v višino, Stepanov, tudi ni uspel zmagati, ampak je v tej disciplini zmagal Šikin z 209 cm. Stepanov je sicer presegel višino, vendar se je v drugem poskusu. Tretji je bil Poljak z 206, četrti pa Kaskarov z 205 cm.

● BEOGRAD, 30. avgusta. — Disciplinsko sodišče nogometne zveze Jugoslavije je kaznovalo Milana Kranjčiča, igralca BSK, z enoletno prepovedjo.

XII. DRŽAVNO PRVENSTVO V TENISU

Keretič premagal Plečevića

Maribor, 30. avg. — Danes popoldne se je v teniškem parku Branika v Ljudskem vrtu zbralo okrog 800 gledalcev, ki so imeli priložnost uživati v zanimivih igrah najboljših jugoslovanskih tenisačev. Glavna pozornost je veljala četrtfinalnim borbam članov posameznosti.

Gramatičkov-Jankovičev memorial

Kranj, 30. avg. — Jutri ob 8. uri se bo začelo VIII. namiznoteniško tekmovalstvo za »Gramatičkov-Jankovičev memorial«, ki bo trajalo vse soboto in nedeljo. Nastopilo bo približno 140 igralcev, in sicer izbrana hrvatska elita (iz izjemo Dolinarja in Vogrinca) ali pa Hrubod, Urošević, Barčević, Hudec, sestrama Nikolič in drugi. »Banat« iz Zrenjanina ter vsi večji slovenski namiznoteniški klubi.

Dramatična borba za teniške dvoboja Velika Britanija-SZ. Silka prikazuje final v teku na 200 m. Zmagal je Rus Kozlov (8. št.) pred Bartenjevom (1) ter Angležem Segalom (4).

RAZPIS

SPLOŠNA BOLNICA NOVO MESTO

razpisuje mesto

zdravnika

specializanta iz interne medicine

Nastop službe takoj!

N-74

Revija dirkalnih avtomobilov

Ljubljana, 30. avgusta. — Sinoči po 20.30 uri so se začeli ljubljanski dirkali v ulici nenadoma razburjeno ustavljati. Presenetila jih je namreč divja vožnja športnih avtomobilov, ki so parkirali v Dalmatinovi ulici ob prostorih Avto-moto zveze Slovenije.

»To je belgijski rallye, drugi po vrsti, ki gre tudi letos skozi našo državo, je pojasnil eden od domačih funkcionarjev na kontrolni postaji. Ni bilo dosti časa za razgovore, kajti z veliko hitrostjo so privzeli na ta vmesni cilj številni avtomobili, vsaki kar po trije, štirje hkrati. Pot čez Vrste jim je namreč vzela dragocene minute in morali so nadomestiti zamujeni čas zaradi visokega povprečja 60 km na uro, ki je bilo določeno za ta rallye. Pred nami so se vrstili avtomobili najnovejših tipov in renomiranih znamk Porsche, Mercedes 300 SL, Alfa Romeo, MG, MGA, SAB, Triumph, Fiat, Abarth. Na cilj je prišlo celotno tekmovalstvo, ki so startali v Liègeu (Belgija), št avtomobilov. Pravi pravzaprav jih je do Ljubljane zelo malo odpadlo, če pomislimo, da je to non-stop rallye. Tekmovalci se niso ustavili nikjer za dlje časa ali prespali. Proga je dolga 5200 km.

Vzlic temu so bili tekmovalci ob rihodu v Ljubljano zelo ravnodušni in niso kazali nobenih znakov utrujenosti. Organizacija v Ljubljani ni bila najboljša. Tekmovalci so se oddahnili le za nekaj minut in potem nadaljevali vožnjo proti Rimu in od tod naprej v Liège.

● SARAJEVO, 30. avgusta. — Zaključen je spisek udeležencev, ki bodo sodelovali na mednarodnem šahovskem turnirju od 8. do 22. septembra v Sarajevu. Igrali bodo: vele mojstra Špaski in Toluš (SZ), Padewski (Bolgarija), dr. Belli (Madžarska) ter domači igralci dr. Trifunović, Karaklačić, Puc, Kozomara, Bogdanović, Udvarčić, Smilbegović in Osmanović.

Pred nekaj meseci je bila v športu polemika glede novega takomenovnega španskega sloga za metanje kopja, s katerim so dosegali velike daljave povprečni atleti. Mednarodna atletska zveza je španski slog prepovedala. Te dni pa se športni svet vznemirja zaradi takomenovanih ruskih sprinterjev, ki z njimi sovjetski skakalci v višino dosegajo odlične rezultate. Stepanov pa je na mladinskem festivalu v Moskvi celo dosegel nov svetovni rekord — 2,17 m. Le-tega je malokdo pričakoval, več možnosti so pripisovali ameriškim atletom. Atleti, ki so se udeležili športnih tekem v Moskvi pravi, da ruski

PRED DRUGIM JESENSKIM KOLOM ZVEZNE KOŠARKARSKKE LIGE

ODLOČILNA BITKA

Pred drugim kolom jesenskega tekmovalstva v zvezni košarkarski ligi, ki bo v mariskatem pogledu bolj odločilno kot vsa dosedanja, lahko zabeležimo nekaj značilnosti, ki jih lahko obrzimo tja do konca septembra, kar se, kot vse kaže, ne bodo več spremenile.

Edino varno mesto na tabeli, kjer močnej ne muja posebne skrbi, da bi zadržala navdoli na njej, je Zrenjanin. Nemogočih ambicij, da bi se pridružila vrhu, zavzemajo BSK, Montazno in Crvena zvezda. Torej lahko, čeprav se na polovici tekmovalstva, govorimo, da se vseh nadaljnjih dvobojev člani posameznih skupin borijo kvečjemu za se prvenstvo v svoji podskupini zveznega tekmovalstva. Seveda to ne jemlje niti najmanj

Janez Bajc:

Le da ne bi »znoreli«

Pred odhodom v Zrenjanin smo zastavili kapetanu Olimpije, enemu najstarejših in najbolj koristnih igralcev, Janezu Bajcu nekaj vprašanj. »Ali menite, da bo zmagovalec nedeljskega srečanja v Zrenjaninu državni prvak za leto 1958?«

»Mislim, da to velja za Olimpijo, medtem ko bi v slučaju zmagae Proleter moral dobiti še nekaj točk v Beogradu, da bi obdržal svoj stari naslov.«

»Kaj vas najbolj skrbi pred nedeljskim spopadom?«

»Ker smo z igralci Proleterja — to velja tudi za vodstvi obeh družtev — v navede prištetih odnosih, se tokrat ne bojimo toliko sodnikov kot beletonskega igrišča. Naša posebna skrb bodo tudi Loci, Radolčić in Minja, ki lahko, kot pravimo v košarkarskem žargonu »znorejo«. To pomeni: če pridejo v igralsko strast, polijejo prav vsako žogo v koš, pa naj jo vržejo iz še tako nemogočega položaja.«

»Ali ste pripravili kakšno posebno taktiko?«

»Ne in da. Ne — zaradi tega, ker bomo igrali tako kot našemu moštvo najbolj leži, hitro in čim bolj učinkovito, da — pa zato, ker smo prej vse dobrega pretehtali, preden smo se odločili za tak slog igre. Računamo na našo prednost v višini in večje atletske zmoglosti posameznikov.«

Ob koncu smo kapetana Olimpije želili še mnogo sreče tudi za turnir. Pripomnil je le, da jo bodo potrebovali mnogo več kot kdaj koli doslej.

privlačnosti še tako in tako razburiljevno tekmovalju. Skoda je le to, da mora zanimanje za šport, ki ima v Ljubljani, Zrenjaninu in še kje vedno več ljubiteljev, prebroditi najhujšo krizo v Beogradu, kjer ni kandidatov za prvo mesto, potem ko se je jugoslovanska košarka tam vodila in enajst let naslov prvaka ni zamenjal bivši.

Vendar lahko še po dogodkih v zadnjih treh tednih slutimo, da Beograščani doživljajo svojo renesanso, saj je med močvi, ki so bila v tem času najbolj uspešna, imel doslej krepko ohromeloga prvaka Crvene zvezde. Le-ta je pobrala vse možne točke, kolikor je mogla, in dala sistematičen delom. Če bodo tako nadaljevali, bodo mladi igralci v Ljubljani in Beogradu, pa tudi iz Ljubljane, v kratkem jedro našega reprezentativnega plavalstva. Ni bilo plavalnega funkcionarja ali strokovnjaka, ki se ne bi strinjal s tem, da so slovenski plavalci največje presenečenje jugoslovanskega plavalnega športa v minulem letu dni.

Uspeh zagrebške Mladosti bi lahko zapeljali nepoučene. Predvsem je treba upoštevati, da so Zagrebčani svoj uspeh dosegli z osredotočenjem na tri, štiri odlične plavalce in eden izmed njih odzove, lahko Mladost gladko pade v »spodnji dom«.

Zadnji dan tekmovalstva so bili doseženi ti rezultati: — moški: 400 m prosto: Jeger (Mladost) 4:50,4, Brinovc (Triglav) 4:51,2, Baraba (Primorje) 4:54,4, 200 m metuljček: Volčansk (Mladost) 2:34,2, Jelačić (Mladost) 2:36,2, Kambij (Jadran) 2:39,0, 100 m hrbtno: Dorčić (Primorje) 1:08,0, Skanata (Partizan) 1:10,0, Barčić (Jadran) 1:11,0, 4 x 200 m prosto: Mladost 9:08,8, Mornar 9:14,0, Jadran 9:22,5, ženske: — 100 m prosto: Čajer (Jug) 1:10,0, Mežnar (Proleter) 1:11,0, Varga (Jadran) 1:11,6, 4 x 100 m mešano: Mornar 5:35,4, Jug 5:38,6, POSK (Split) 5:41,6.

Za zaključek naj ugotovimo, da smo z letošnjim državnim plavalnim prvenstvom lahko zadovoljni. Zadovaljni tudi zaradi tega, ker je zamenjava rodov našega plavalnega športa prišla brez težkega udara in ker so mladi na najboljši poti k še večjim uspehom.

Investitorji in projektanti

FABRIKA AVIONA UTVA

PANČEVO

razstavlja na BEOGRAJSKEM SEJMU

tehnike in tehničnih pridobitev

v dvorani I. na razstavnem prostoru 1141

najnovejše tipe aluminijastih oken in vrat

OBRAMBA, KOSI...

Edina pot torej, ki ostane Olimpiji, je to, da bodo skušali vsak udarec vrniti z enako mero. Na kol bodo morali odgovoriti s košem, ali še več. Vse položajno zalogo fizične kondicije, ne da bi mislili na zlato rezervo, pa bodo morali uporabiti v čvrti in nepopolni obrambi. Le v takim načinom, ki ga bo resda nekoliko oviralo beletonsko igrišče in steklene table, na katere Ljubljanci še niso navajeni (čeprav že dlje ležijo v klubskih pisarnah), bodo lahko dosegli svojo najpomembnejšo zmago v zadnjih letih.

SPET »LJUBLJANA« — PARTIZAN

Ljubljanci so šele včeraj zvedeli, da bodo mimo običajnega prvenstvenega kola, kjer se bodo srečali s svojimi kolegi iz Zagreba, igrali tri dni pozneje, v torek, ponovno tekmo z beograjskim Partizanom. Za prvi in drugi košarkarski dogodek na šišenskem igrišču bi veljal približno isti zaključek. Ljubljana zmagala, vendar je razlika med sobotnim, lahko bi ga imenovali sparring-partnerjem, Lokomotivo ter Partizanom, ki bo nastopil v kompletni postavi z Radovićem toliko, da če že ne na sobotnem srečanju, lahko v torek zanesljivo pričakujemo ostro in izenačeno borbo.

Zanimivi, čeprav za slovenske košarkarje tudi nepomembni srečanja bosta med Partizanom in Železničarjem v Karlovcu ter Montaznom in Crveno zvezdo. Ker se zmagovalec v Zrenjaninu vendar vedno bolj iznevečuje stari navadi puščati točke na tujih igriščih, bi za obe srečanja tokrat predvideli zmago gostov. Ostane še tekma med BSK in Slobodo v Beogradu, kjer so možnosti kaj skope — le zmagae BSK.

REVIIJA KVALITETE

Po odigranem srečanju v Zrenjaninu bo Olimpija sodelovala na doslej (po še nepotrjenih vestih) najmočnejšem mednarodnem turnirju v državi. Vse kaže, da bo mimo Proleterja iz Zrenjanina, Olimpije iz Ljubljane, Spartaka iz Praga, igral še trenutno najboljši kvintet v Evropi, budimpeštanski Honvedy. Zaradi tega bo v prihodnjih dneh Zrenjanin prirozišče izrednih košarkarskih tekem. Vsaka točka, ki jo bo osvojilo katerokoli moštvo, bo pomenila velik uspeh, saj bo resnično dvignila ugled v najbolj kvalitetni mednarodni konkurenci.

Boris Kristančič

SOLSKI ODBOR ŽELEZNIŠKE PROMETNE SOLE

razpisuje natečaj za

štiri vzgojitelje

za delo v internatu Železniške prometne sole (srednje strokovne sole internatskega tipa) v Zemunu

V poštev prihajajo samo kandidati:

a) ki so dokončali pedagoško skupino predmetov na filozofski fakulteti in imajo najmanj pet let strokovne prakse ali

b) železniški uslužbenci z dokončano železniško prometno šolo, opravljenimi strokovnimi izpiti in imajo najmanj deset let prakse v ustreznih železniških enotah.

Plača po uredbi o plačah in nazivih in plačah uslužbenec državnih organov, dopolnilna plača po posebnem »Odloku« upravnega odbora Generalne direkcije Jugoslovanskih železnic.

Svoje prošnje s kratkim opisom službovanja, dokazili o strokovni izobrazbi in s soglasjem pristojnih organov, da se lahko udeležijo natečaja, ro-rajo kandidati poslati najkasneje do 15. sept. 1957 Železniško saobračajno školi, Zemun, Cara Dušana 262.

Opomba: Stanovanja niso zagotovljena, samskim pa lahko zagotovimo najnujnejšo nastanitev v šolskem internatu.

2829

DNEVNE NOVICE

Kremser Schmidtova razstava. Jutri v nedeljo bo ob 11. uri govoril v Narodni galeriji o razstavljenih delih prof. dr. France Stele. Vodstvo prireja Umetnostno-zgodovinsko društvo, vabljeni so razen članov tudi vsi drugi ljubitelji umetnosti. Začetek bo točno ob 11. uri.

Vpisovanje v risarske ritmične, jezikovne, dramske tečaje pri Pionirski knjižnici bo od 9. do 14. septembra od 10-12 ure v pisarni Pionirske knjižnice, Trg revolucije 7, I. nadstropje.

SKUD "TINE ROZANČA" Ljubljana, obvešča vse člane, da se prične redni treningi družabnega plesa v ponedeljek 2. septembra od 17. ure dalje. Vabimo tudi nove člane.

Kolikor plačati - toliko dobiš! Če hočeš prvotno masno kremo, potem zahtevaj "ULTRAGIN" - sport kremo.

Vsaka drogerija, specializirana, zadruga, vsa trgovina, ki prodaja milo za gospodinjstvo, prodaja tudi "FLEX". Za čiščenje madežev samo "FLEX". Vse šolske knjige in šolske potrebščine v veliki izbiri dobite pri Državni založbi Slovenije, Ljubljana. Mestni trg 26, Trg revolucije 19 in Copova ulica 3.

Auto-moto društvo Ljubljana-krožek Trnovo razpisuje amaterski šoferski tečaj za A in B kategorijo. Vpisovanje bo na Cezarjevi cesti 1 od 2. do 7. septembra 1957 vsak dan od 16. do 19. ure. Pohitite z vpisom, ker je število tečajnikov omejeno. Odbor

GOSPODINJE!
ZADOVOLJSTVO JE ČISTITI Z

ISOL

ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

SOLSTVO

Akademija za igralsko umetnost v Ljubljani bo v začetku študijskega leta 1957-58 sprejemala nove slušatelje na vse tri oddelke (dramska igra, režija, dramaturgija). Na oddelku za dramsko igro bodo sprejeti le kandidati z veliko maturo, na oddelku za režijo ozir. na oddelku za dramaturgijo v prvi vrsti kandidati s fakultetno izobrazbo ali vsaj s šestimi semestri študija na katerikoli sorodni fakulteti. Kandidati morajo napraviti sprejemni izpit, zanj pa se je treba prijaviti do 15. septembra. Prijavne formulare in informacije glede sprejemnega izpita dobe kandidati v tajništvu Akademije. Nazorjeva 3 (dohod preko dvorišča) ozir. pismo. Pismo je treba priložiti kolek za 30 din in znamko za odgovor.

Uprava za ceste LRS. Tehnična sekcija Ljubljana javlja, da je nenadoma umrl

ANTON NAGODE
cestni delavec pri Cestnem nadzorstvu - Logatec

Pogreb pokojnika bo v soboto, dne 31. avgusta 1957 ob 17. uri popoldne izpred hiše žalosti, Kalce št. 9, na pokopališču Gorenji Logatec.

Zvestega člana našega delovnega kolektiva bomo ohranili v trajnem spominu, svojcem pa izrekamo iskreno sožalje.

UC LRS, Tehnična sekcija Ljubljana

Sporočamo žalostno vest, da je tragično izgubil življenje požrtvovalni član našega društva

IVAN BRIC

kmetijski tehnik

Draga tovariša bomo ohranili v trajnem spominu!

Pogreb bo danes, 31. avgusta 1957, ob 15. uri v Smartnem ob Dretih.

Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov

Španska PLOŠČAD

Kmalu potem se je poslovil. Odpravil se je po Stari cesti, hotel si je ogledati garažo Elite. Šel je mimo postaje in se kmalu znašel v gosto pozidani četrti. Ob cesti je stala nova garaža, pred njo pa bencinska postaja.

Stirje avtomobili so stali pred dovozno potjo, tik za vhodnimi vrati je opazil Parker motorno kolo, nadenj pa se je sklanjal možakar, ki je po vsem videzu skušal nekaj popraviti. Kdaj pa kdaj se je ogledal naokoli. Parker je ravno šel o pravem času izginil za enim izmed avtomobilov, zakaj možakar, ki se je sklanjal nad motorno kolo, je bil sluga Richard Thorne.

Ko je eden izmed avtomobilistov navsezadnje le poravnal račun, je stopil oskrbnik bencinske postaje ali mehanik - Parker še ni mogel doznati, kakšno delo je opravljal ta mož - proti Richardu Thornu. Potem sta se oba nagibala nad motorno kolo. Dozvedno sta se pogledala v delo, Parker pa je opazil iz svojega skrivališča, da sta se v naglih stavkih nekaj menila. Govorila sta tako tiho, da Parker ni mogel ujeti niti ene besede. Končno je Thorne le opravil, plačal in porinil motor iz garaže.

Parker je še vedno stal za nizko živo mejo, ki je obkrožala parkirni prostor, ko je prišel možakar, ki je pravkar govoril s Thornom, prav blizu

Čestitka

Ob 64. rojstnem dnevu naše ljubljene in skrbne mame Marije Jerič, Male Zablje št. 202 ji iskreno čestitajo in kličejo še na mnoga leta

hvaležni otroci

Vpisovanje v Enoletni administrativni tečaj, višji administrativni tečaj in Stenodaktilografski tečaj pri zavodu s samostojnim financiranjem "Administrativni tečaj". Ljubljana, Roška 19, bo od 16. septembra dalje. Podrobna navodila za sprejem in pričetek pouka dobite osebno ali pri tajništvu zavoda proti plačilu 60 din za prospekt in ostale tiskovine. - Uradne ure za stranke so začasno samo dopoldne od 10. do 12. ure. - Za pismeni odgovor priložite tudi znamko. - Vodstvo zavoda.

Vpisovanje v Glasbeno šolo za harmoniko in kitaro pri Svetu Svobodi v Ljubljani, bo od 2. do 10. septembra vsak dan od 10. do 12. in od 16. do 18. ure na Cankarjevi cesti 3/III. Začetek pouka bo 15. septembra.

Nižja glasbena šola Moste sporoča: Sprejemni izpiti za novo prijavitelne učence bodo v sredo in četrtek 4. in 5. septembra od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Vpisovanje novih in starih učencev bo v petek in soboto 6. in 7. septembra od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Podrobnosti so razvidne na šolski razglasni deski.

GLEDALIŠČA

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE DRAMA

Sobota, 31. avg. ob 20. Sotokles. "Kralj Oidipus". Gostovanje Drame SNG v Kopru v okviru "Primorskih prireditvev".

Nedelja, 1. sept. ob 20. Sotokles. "Kralj Oidipus". Gostovanje Drame SNG v Piranu v okviru "Primorskih prireditvev".

Drama SNG vabi vse statiste, ki sodelujejo pri Sotoklejevem "Kralju Oidipu", da se udeležijo vaje, ki bo v petek, 30. avgusta ob 19. uri v Drami. S prvimi predstavami v letošnji predsezoni bo Drama SNG gostovala izven Ljubljane, in sicer dne 27. avgusta 1957 ob 20 v Mollérovo "Solo za moža" in "Tsiljeno ženitvijo" v okviru prireditve "Čele 1957" v Celjskem gledališču, v dnevi 31. avgusta in 1. septembra pa v Kopru in Piranu s Sotoklejevimi "Kraljem Oidipom". Gostovanje v Kopru in Piranu je organizirano v okviru "Primorskih prireditvev". Obe predstavi bosta na prostem.

Izšla je 135. številka NAŠIH RAZGLEDOV

Iz vsebine:

Zunanepolitični komentarji; Svetozar Ilešič: Poljski kontrasti, poljske zagovetke in poljski smeh (nadaljevanje prihodnj); D. P.: Preizkušnja za Evropsko plačilno unijo; Ljubo Bavcon: Vtisi iz Nancyja (nadaljevanje in konec); Fr. Škerlj: Muzeji NOB v spominke knjige (nadaljevanje in konec); S. Podmenik: Za temeljitejši pouk družbenih ved - naša bližnjega vzhoda in tankerji; Vladimir Franković: Elastičnost potrošnje živili v delavskih in uslužbenških družinah; F. Cerne: Kaj je britanski socializem; I. Kušcer: Koliko fizike znajo absolutni srednjih šol; Pismo "Našim razgledom"; Jugoslovanski filmski festival na Bledu; Nada Marinković: Punkt in kontrapunkt (feljton); Vladimir Kralj: Blisč in beda slovenskega osrednjega gledališča; Pavle Merku: Jugoslovanska glasba v Benetkah; Božidar Borko: Pratinlijeva kronika drobnih usod in velikih spoprijemov; Arhitektura: Mednarodna razstava "Interbau" v Berlinu; Asta Zidarska: Elementarna govorica (Nekaj) značilnosti z II. mednarodne grafične razstave v Ljubljani; Janez Jerovšek: Pobeglo otroštvo (Pesniska zbirka Cirila Zlobca); J. M.: Podravina v dveh ali treh razsežnostih; - Umrla je Karla Bulovecova; Andrej Loos: Tehnična odnosa; H. P. Heller: Ljubljanska Opera in balet na passauskem festivalu - 6. Evropski tedni; J. G.: Knjiga o jeziki; Zlata Pirnat: Nekaj pariskih slikarskih razstav; Kulturne vesti; Nove knjige v tujini; Knjižne novosti.

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna: Sobota, 31. avgusta 1957, lekarna "Pri Nedelja, 1. septembra 1957, lekarna, "Studentci", Gorkova ulica 18.

KINO: Ameriški barvni cinemascopski film: "Carmen Jones". PARTIZAN: Nemški film: "Strup v zoologskem vrtu". UDARNIK: Jugoslovanski film: "Tvoja zemlja".

IZ PTUJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ Sobota, dne 31. avg. 1957, ob 20 uri. J. Lutowski: "Dežurna služba", gostovanje v Slovenski Bistrici. Nedelja, dne 1. sept. 1957, ob 15 uri. J. Lutowski: "Dežurna služba", gostovanje v Poljčanah - ob 19 uri. J. Lutowski: "Dežurna služba", gostovanje v Ločah pri Poljčanah.

IZ MURSKÉ SOROTE

MURSKA SOBOTA "PARK": ameriški barvni film "Žena z neapeljskih ulic". V gl. vl. Lana Turner in Pier Angel.

CELJSKE VESTI

"METROPOL": italijanski film "Hči polka". V glavni vlogi Antonella Luadi in Michael Auclair. "UNION": ameriški barvni film "Čaj za dva". V glavni vlogi Doris Day. "LETNI KINO": angleški barvni film "Važno se je imenovati Ernest".

IZ ROGAŠKE SLATINE

Ameriški barvni film "Bosonska grobnica". V glavni vlogi Humphrey Bogart, Ava Gardner, Rossano Brazzi in Edmond O'Brien.

VESTI IZ TRPOVELE

"DELAJSKI DOM": francoski cinemascopski film "Carski sel" (Mihail Strogov). V glavni vlogi Curd Jürgens. "SVOBODA-Trbovje II": italijanski film "Deset ljubavnih pesmi". V gl. vl. Jacques Sernas.

Vesti z Jesenic in okolice

Zdravniško dežurno službo ima na Jesenicah dr. Avgust Tancar, Gospodarska cesta.

Brivsko dežurno službo ima v nedeljo 1. septembra 1957 Novak Janko, brivski salon, Javornik, Kidričeva c.

KINO

"RADIO": premiera ameriškega filma "Na morilčev sledi". Predstavi ob 18. in 20.

"FLAVZ": francoski film "Ljuboske noči". Predstavi ob 18. in 20. v gl. vl. Françoise Arnoul, Daniel Gelin in Trevor Howard.

ZIROVNICA: nemški film "Tromba". Predstava ob 20.

DOVJE-MOJSTRANA: ameriški film "Abbott in Costello v tujsti legiji". Predstava ob 20.

Z BLEDA

Ameriški barvni film "San Antonio". V glavni vlogi Errol Flynn in Alexis Smith. Predstavi ob 18 in 20.30.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

razpisuje

ABONMA

za sezono 1957-58

in sicer za devet-dramskih del, med katerimi bo približno polovico resnih in polovico vedrih; osem jih bo uprizorilo Mestno gledališče, eno pa kot gost Slovensko narodno gledališče iz Trsta. Ta dela bodo izbrana iz naslednjega okvirnega repertoarnega načrta:

Kreft: Prečeren
Bor: Tretjinarji ali drugo domače delo
Križar: Legende
Nušič: Dr.

Tagore: Poštni urad in Kitajska igra Ribičevo masčevanje
Čehov: Striček Vanja
Dürrenmatt: Obisk stare gospe
Brecht: Gospod Pontila in njegov hlapec Matti

Ustinov: Romanoff in Juliet Williams: Tetovirana roža
Rattigan: Globoko sinje morje
Cassona: Drevo umira stoji
Betti: Vsa ima svoj sen
Manzari: Naši dragi otroci
Collette: Gigi
Giraudoux: Amphitryon (SNG Trst)

Evreinov: Komedija o sreči

Po potrebi bo direkcija med sezono to ali ono delo zamenjala, vendar to samo v primeru, če bo šlo za umetniško enakovredno, vendar novejšo delo, ki bi ga dobili kasneje.

Razpisanih je pet rednih abonmajev in sicer:

abonma Terek popoldanski
abonma Terek večerni
abonma Sreda večerni
abonma Četrtek večerni
abonma Petek večerni

Cene so naslednje:

Parter: 1-3 vrste 1215 din
4-6 vrste 1134 din
7-8 vrste 1053 din
9-10 vrste 972 din
11-13 vrste 648 din

Balkon: 1. vrsta 1053 din
2. vrsta 972 din
3. vrsta 810 din
4. vrsta 648 din
5-6. vrsta 486 din
7. vrsta 405 din
8. vrsta 243 din

Stranski balkon 729 din
Ložni sedeži 1215 din
Ložni sedeži 810 din

V teh cenah je vračunan tudi prispevek za garderobo.

Abonma se lahko plačuje tudi v dveh ali štirih obrokih (prvi obrok pri vpisu).

Vpisovanje abonmaja bo za dosedanje abonente od 9. do 11. septembra, za nove abonente pa od 12. do 14. sept. 1957 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure pri gledališki blagajni.

Dosedanji abonenti si lahko že vnaprej zagotovijo pismeno prejšnje sedeže.

2799

VESTI IZ KRANJA

"STORZIC": ameriški barvni film "Naprej striček Vili". Predstave ob 18. in 20.

LETNI KINO "PARTIZAN": zaprtlo.

"TRIGLAV": ameriški barvni film "Gola džungla". V gl. vlogi Charlton Heston in Eleanor Parker. Predstava ob 19.30.

"SVOBODA": premiera ameriškega barvnega filma "Masčevalec iz Dal-lasa". V glavni vlogi Gary Cooper in Ruth Roman. Predstavi ob 18 in 20.

NAKLO: brazilski film "Idealna tasča". Predstava ob 19.30.

se je iznova odpravil h garaži Elite, kjer je bil gangster Podlasica avtomobilski mehanik. To je bil izvedel iz poprejšnjega kratkega pogovora z njim.

Zivljenje tega gangsterja, ki se je v resnici pisal Albert Charles Worthly, je bilo kaj lahko spraviti na skupni imenovalec: z devetnajstimi leti je bil odsedel prvo kazen, potem pa je šlo lepo dalje. Podlasica, ki se je komaj za silo naučil branja in pisanja, je bil policiji že lep čas trn v peti. Kakor je sam povedal, je bil priložnostni delavec. Če so mu prišli na sled in ga dali pod ključ, je ocenjeval vse skupaj kot poklicno nezgodno, proti kateri se je za bodočnost lahko zavaroval le v večjo spretnostjo. Pred kakega pol leta je spet prišel iz zapore, kjer je predsedel dve leti. Takoj po prihodu iz zapore je policiji spet izginil izpred oči.

V kakšni zvezi je Podlasica s slugo Thornom? Mar sodita oba k isti družini? Neodločno se je Parker nekaj časa potikal po cesti. To ni bilo na pogled prav nič nenavadno, saj je nosil tudi obleko v skladu s predmetno sredino.

Hodil je po cesti, vmes pa se je nenehno oziral proti garaži. Precej dolgo je trajalo, preden se je Podlasica pokazal med vrati. Ura nad vhodom v poslopje bencinske postaje je kazala pol enih. Opoldanski odmor, je uganil Parker. Dal je Podlasici kakih sto metrov naskoka, potem pa jo je ubral za njim.

Možakar je šel do kolodvora. Počasi je hodil, ne da bi se oziral, potem pa je pospešil korak in jo naglo ubral čez most. Parker je hitel za njim vzdolj tovrnega dela postaje. Njuna pot se je končala v tesni ulici. Na vogalu je stala na eni strani ribja restavracija, na drugi pa borna trgovina z zelenjavo. Potem sta šla vzdolž

zidane ograje okoli lesenih skladiščnih poslopj, na nasprotnem koncu ozke ulice pa je stala gostilna. Podlasica je vstopil.

Parker se je vrnil nekaj korakov, si kupil zavojček cenenih cigaret in športni list. Zmečkal ga je in rahlo natrgal, da je bil videti, kakor da ga je v naglici prelistal vsaj deset ljudi, pa tudi zavojček je na pol izpraznil, potem pa je šel v gostilno.

Podlasica je sedel za eno izmed miz in nekaj vneto govoril človeku, ki ga Parker ni poznal. Za trenutek se je tisti drugi ozrl proti vходу, nato pa se je spet nagnil nad mizo. Pri sosednji mizi sta sedela še dva možaka, ki pa po vsem videzu nista povsem sodila v družino prvih dveh. Parker je stopil k točilni mizi. Naročil je žganje s sodo in hrenovko. Krožnik je vzel v roke in sedel tako, da je imel Podlasico za hrbtom.

In je slišal, kako je rekel Podlasica: "Ne, ne, prav nič se ne bojim, zakaj le? Vendar redni več tako preprosta, odkar se Parker potika od okoli."

Parker ni mogel slišati, kaj je rekel oni drugi, po vsem videzu je imel Podlasica precej težav, preden mu je obrazložil vso zapletenost položaja, kajti nadaljeval je: "Ne, to je preveč tvegano. Se preden se dobro obrneš, te držijo za vrat. Mar bi poklicala sem prav vse, sama pa bi jo ucvrla. Na Thorna se tudi ne moreš zanesati, cepec ima že kar vodo v kolenih, odkar stoji čezljudski pred vrati. Če bo začival, bo po nas."

Vstal je in hotel k točilni mizi, pri tem pa se mu je pogled ustavil na Parkerjevem zelenem športnem listu. Parker je dobro poznal možakarjevo slabost: če ga je prišla igralska strast, ni odnehal, in prav na tej njegovi vnevi za športne stave je zasnoval svoj načrt.

KINO "UNION"

Ameriški barvni film

Upor na ladji Caine

Tednik "F. N. št. 35". Predstava ob 16. Ob 10 matineja istega filma. Prodaja vstopnic od 9.30-11 ter od 14. dalje, za matinejo pa od 9 dalje.

KINO "VIČA"

Ameriški film

»Upornik«

Tednik. Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi Gary Cooper in Patricia Neal. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 14 dalje.

KINO "KOMUNA"

italijanski film "Plašč". Tednik. F. N. št. 35, samo pri zadnji predstavi. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri.

KINO "SLOGA": japonski film "Sedem samurajev". Predstave ob 15, 17, 19 in 21. uri. Danes zadnjikrat! Prodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30-11 in od 14. ure dalje.

KINO "SOCA": Zaradi gradbenih del zaprt!

KINO LETNI BEŽIGRAD: amer. film

"Osoben". Predstava ob 20. uri. V gl. vl. Glen Ford. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.

MLADINSKI KINO LM. Komitkova 6, predvaja nemški film "Leteci razred". Predstavi vsak dan ob 10 in 15. uri.

KINO "LITOSTROJ": predstava odpade!

KINO "TRIGLAV"

Ameriški barvni film

Gola ostroga

Tednik. V glavni vlogi: James Stewart, Janet Leigh in Robert Ryan. Predstave ob 16, 18 in 20 uri. Prodaja vstopnic od 15. dalje. Obiskovalce kina obveščamo, da bo z 31. avg. 1957 dalje redno predstava tudi ob 16 uri.

KINO "SISKA"

Ameriški barvni film

Nocoj bomo peli

V glavni vlogi: David Wayne. Predstave ob 16, 18 in 20 uri. Prodaja vstopnic od 14 ure dalje.

RADIO LJUBLJANA

DNEVNI SPORED ZA SOBOTO
5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pisan glasbeni spored) - vmes od 6.30-6.40 Reklame - 6.40-6.45 Naš jedilnik - 7.10 Zabavni zvoki - vmes od 7.30-7.40 Mladim poslušalcem o počitnicah - 8.05 Italijanske narodne pesmi - 8.35 Igra Zabavni orkester Radia Ljubljana - 9.00 Utrinski iz literature - Ranko Marinković: Okoli kotla - 9.20 Robert Schumann: Simfonija št. 2. v C-duru (Leopold Stokowski s svojim simfoničnim orkestrom) - 10.00 Od melodije do melodije - 11.00 Za dom in žene - 11.10 Domači napravi (igrata ansambel Vitek in Mariborski phalini ansambel pod vodstvom Draga Lorbera) - 11.40 Sopek priljubljenih povelj - 12.00 Nikolaj Rimski-Korsakov: Zlati petelin, simf. suita (Orkester romanske Svice dirigira Ernest Ansermet) - 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v septembru - 12.40 Operetna glasba F. Lehara, E. Kalmara in F. von Suppeja - 13.15 Klavir v ritmu (Igra Jure Rožek in ob spremljavi ritma) - 13.30 Operne arije pojo domači solisti: M. Musorgski: Boris Godunov scena Pimenja iz 1. dej. - J. Massenet: Arlja Wertherja iz 1. dejanja - P. I. Čajkovski: Evgenij Onegin, arlja Olge - G. Verdi: Don Carlos, arlja Filipa iz 3. dej. - J. Massenet: Arlja Wertherja iz 2. dej. - J. Gotovac: Ero z onega sveta, arlja Duile - G. Bizet: Carmen, arlja o karah - G. Verdi: Aida, arlja Aida iz 1. dej. - Ch. W. Gluck: Ifigenija na Tauridi, arlja Pilada - P. I. Čajkovski: Pikova dama, arlja Lize - G. Verdi: Trubadur, arlja Arucene iz 2. dejanja - 14.20 Razgledi s Socrerskega gradu - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.35 Zabavna glasba, vmes reklame - 14.40 Novi filmi - 16.00 Glasbene upanke - 17.10 Zabavna in plesna glasba na tekočem traku - 18.00 Kaj bo prihodnji teden na sporedu - 18.20 Poletna mešanica zbor "Tine Rožanč" p. v. Franceta Pergerja in mešanica zbor I. gimnazije iz Celja p. v. Egona Ku-

neja - 18.45 Okno v svet: Korzika - 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame - 19.30 Radijski dnevnik - 20.00 Veseli vmes: tri športne reportaže

II. program
14.00 Vedre melodije igrajo Zgodovinski Kranjci in Vaški kvintet - 14.30 Mali zabavni ansambli v plesnem ritmu - 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved - 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila - 15.25-16.00 L. M. Škerjanc: Koncert za violino in orkester (Solista Jelka Stančič in orkester Slovenske filharmonije, dirigent Jakov Cipčič) - 22.15-24.00 Plesna glasba za konec tedna.

DRORNI OGLASI

SLIKE ZA VSE LEGITIMACIJE vam v dveh urah lepo izdela Foto Pauli. Trubarjeva c. 38. Sprejemamo vsa ostala fotografska dela tudi izven ateljeja. Telefon 20-305.

ISCEM DOBRO DOMACO HRANO (samo kobiljo) pri dobri in čisti družini. Plačam dobro. Naslov v oglaševalcu.

Prodamo

ročno dvigalo

1x0.80 m, nosilnost 300 kg

Naslov v oglašnem oddelku
Ljudske pravice

Obvestilo

vsem potrošnikom ustrojenih koč (panoga 125)

Tovarne usnja bodo prodajale svojo proizvodnjo za 1. 1958 na Zagrebškem jesenskem velesejmu. Pogodbe bodo sklepale 16., 17. in 18. septembra 1957 v zasebnem paviljonu I. "Usnje in obutev".

ZDRUŽENJE USNJARSKE PREDLOVALNE INDUSTRIJE FLRJ

2856

»ROG«

TOVARNA KOLES V LJUBLJANI

TRUBARJEVA 72

takoj zaposli naslednje delovne moči:

šefa galvanike

inženir kemije ali visokokvalificiran galvanizer

tehnologa

strojni inženir ali tehnik z daljšo prakso v kovinski stroki

šefa obračuna proizvodnje

Zaželena je praksa v industriji ter končana srednja strokovna šola

nabavnega referenta

s prakso v kovinski stroki

ličarja

po možnosti z visoko kvalifikacijo in prakso pri lakiranju koles ter pripravi lakov

knjigovodjo za likvidacijo računov

srednje-strokovni uslužbenec

tajnico v tehničnem vodstvu

zaželena je praksa v tehnični administraciji in obvladnje strojepisja

uslužbenko

z nepopolno srednjo šolo za delo v oddelku za obračunavanje zaslužka

varilca

lahko tudi priučen

Interesenti naj se osebno zgledajo v upravi podjetja.

2798

Carinarnica v Beogradu

bo na ustni javni licitaciji dne 4. septembra 1957 ob 8. uri v prostorih XIII. osnovne organizacije SZDL v ulici Nikole Spasića 6 (vogal Cara Lazara in Nikole Spasića) prodala naslednja rabljena motorna vozila po spodaj naštetih cenah, in sicer:

1. rabljen osebni avtomobil	»Mercedes-Benz«	1.500.000 din
2. rabljen osebni avtomobil	»Volkswagen«	1.500.000 din
3. rabljen osebni avtomobil	»Volkswagen«	1.500.000 din
4. rabljen osebni avtomobil	»Opel-Kapitan«	2.000.000 din
5. rabljen osebni avtomobil	»DKW«	1.500.000 din
6. rabljen osebni avtomobil	»Opel-Olympia«	1.300.000 din
7. rabljen osebni avtomobil	»Opel-Olympia«	1.400.000 din
8. rabljen osebni avtomobil	»Fiat 500/c«	800.000 din
9. rabljen osebni avtomobil	»Skoda«	1.200.000 din
10. rabljen osebni avtomobil	»Opel-Kapitan«	2.000.000 din
11. rabljen oseb. avtomobil	»Borgward-Hanza«	1.000.000 din
12. rabljen osebni avtomobil	»Hudson«	1.500.000 din
13. rabljen osebni avtomobil	»Opel-Olympia«	1.800.000 din
14. rabljen oseb. avtomobil	»Nash-Ambassador«	1.800.000 din
15. rabljen osebni avtomobil	»Mercedes«	1.500.000 din
16. rabljen osebni avtomobil	»Opel-Kadet«	1.200.000 din
17. rabljen osebni avtomobil	»Ford-Taunus«	1.200.000 din
18. rabljen osebni avtomobil	»Ford«	1.200.000 din
19. rabljen osebni avtomobil	»Fiat 1500«	300.000 din
20. rabljen osebni avtomobil	»Packard«	100.000 din
21. rabljen osebni avtomobil	»Dodge«	1.000.000 din
22. rabljeno motorno kolo	»Salira«	60.000 din
23. rabljeno motorno kolo	»Norton«	550.000 din

Vozila so na ogled 2. in 3. septembra 1957 v garaži Gradskog auto-taksi preduzeća, Beograd, Majke Jevrosime 30 in v garaži Carinarnice na Banjici, ki je pod tribuno.

Pravico do sodelovanja pri licitaciji imajo državne ustanove, gospodarske, zadrugne in družbene organizacije.

Pred začetkom licitacije morajo udeleženci predložiti pismeno pooblastilo in kavcijo 200.000 din v bariranem čeku.

IZ CARINARNICE - BEOGRAD

2648

Komisija za volitve in imenovanja ObLO Vrhnika razpisuje mesto za

ŠEFA ODSEKA ZA GOSPODARSTVO

v upravi občine Vrhnika

Pogoj: Predpisana strokovna izobrazba ali ustrezna praksa. Prošnjo pošljite na ObLO Vrhnika v roku petih dni po objavi tega razpisa.

2792

AVTOPROMET KRANJ

otvarja s 1. septembrom letos novo redno avtobusno progo

Jezersko—Kranj—Ljubljana

VOZNI RED

veljaven od 1. septembra 1957.

1	2				1	2
6.30	5.30	odhod	Jezersko	prihod	13.25	21.10
6.35	5.35	odhod	Kanonir	prihod	15.20	21.05
6.38	5.38	odhod	Fužine	prihod	15.17	21.02
6.40	5.40	odhod	Kamnlom	prihod	15.15	21.00
6.45	5.45	odhod	Most	prihod	15.10	20.55
6.58	5.58	odhod	Kokra	prihod	15.57	20.42
7.05	6.05	odhod	Preddvor	prihod	14.50	20.35
7.09	6.09	odhod	Tupaliče	prihod	14.46	20.31
7.22	6.22	odhod	Britof	prihod	14.33	20.16
7.30	6.30	odhod	Kranj	prihod	14.20	20.05
7.45	6.45	odhod	Medvode	prihod	14.05	19.50
7.50	6.50	odhod	Medno	prihod	14.00	19.45
8.10	7.10	prihod	Ljubljana	odhod	13.45	19.30

Kranj—Jezersko—Kranj

Samo ob nedeljah in državnih praznikih

6.50	16.00	odhod	Kranj	prihod	10.50	18.00
6.58	16.08	odhod	Britof	prihod	10.42	17.52
7.11	16.21	odhod	Tupaliče	prihod	10.29	17.39
7.15	16.25	odhod	Preddvor	prihod	10.25	17.35
7.22	16.31	odhod	Kokra	prihod	10.18	17.28
7.35	16.44	odhod	Most	prihod	10.05	17.15
7.40	16.49	odhod	Kamnlom	prihod	10.00	17.10
7.42	16.51	odhod	Fužine	prihod	9.58	17.08
7.46	16.55	odhod	Kanonir	prihod	9.54	17.04
7.50	17.00	prihod	Jezersko	odhod	9.50	17.00

Legenda: 1. vozijo redno dnevno — vsak dan razen nedelj in državnih praznikov; 2. Vozijo samo ob nedeljah in državnih praznikih.

Potniki, poslušajte se nedeljskih povratnih vozovnic!

K-115

TOVARNA VIJAKOV KNIN

obvešča vse potrošnike vijaknega blaga (vijakov), da je

- zagotovila dobro izbiro vijaknega blaga (vijakov) metričnih navojev trgovske kvalitete in kvalitete JUS 50 B in lahko takoj ali v kratkem roku zadovolji zahteve kupcev
- Blago je vzorno po kvaliteti izdelave in trdnosti
- V nekaj dneh bomo začeli proizvajati tudi kvalitetne vijake JUS 80 in 100 (oziroma DIN G 8 in 10 K)
- Tovarna bo začela proizvajati tudi vijake colskega (whithwort) navoja od ¼" do ¾"

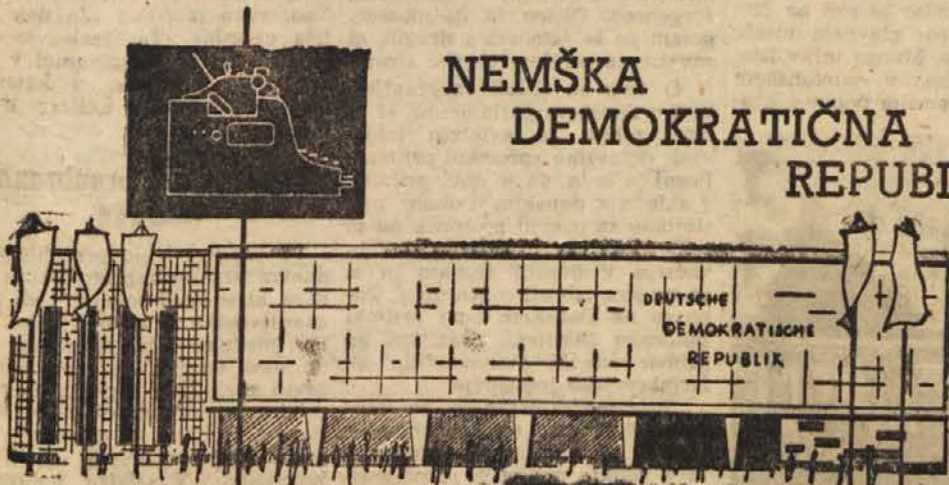
Cene proizvodov so zelo ugodne. Novi cenik z znižanimi cenami je v veljavi od 1. maja letos in ga sedaj tiskajo ter ga bodo kupci kmalu dobili

Pozivamo vse potrošnike vijaknega blaga vseh zgoraj navedenih kvalitet in vrst, naj pošljejo tej tovarni specifikacijo svojih potreb za 4. četrtletje tega in 1. četrtletje prihodnjega leta.

Specifikacije lahko izročite tudi na Sejmu v Beogradu, dvorana IV., koja 4141, ali na Velesejmu v Zagrebu, dvorana IV., koja 582.

2791

NEMŠKA DEMOKRATIČNA REPUBLIKA

vam bo pokazala v novem paviljonu
na mednarodnem
zagrebškem velesejmu

OD 7. DO 22. SEPTEMBRA 1957

proizvode visokorazvite kemične
industrije
preizkušene precizne naprave
proizvode strojne industrije in
potrošno blago vseh vrst

NE ZAMUDITE OBISKATI NAŠO RAZSTAVO!

»JUGOVINIL«

tovarna plastičnih mas in kemičnih proizvodov

KAŠTEL SUĆURAC

obvešča industrijska in predelovalna podjetja, veletrgovine, trgovska podjetja in obrtniške zadruge, da bo na

ZAGREBŠKEM VELESEJMU OD 7.-22. SEPTEMBRA 1957

sklepala pogodbe

za vse svoje izdelke za leto 1958

Obiščite nas v našem lastnem paviljonu!

962

Ljubezenski napoj za pol dolarja

Na račun človeške
lahkovernosti
se je razmahnila
posebna industrija

voščene sveče najrazličnejših barv in v vročici tulijo raztrgane besede o zaželeni sreči. Kadar si hočejo pridobiti ljubezen, prižigajo rožnate sveče, če si želijo denarja, prinesejo s seboj zelene. Rdeče sveče prinašajo sovražniku nesrečo in poraz, rjave so znamenje zla, črne pa naznanjajo smrt.

Praznovornost mnogih pripadnikov najnovejše bedarije gre celo tako daleč, da množično kupujejo napoje, ki jim dajejo čarobno moč. V moderni vodustični lekarni se dobi za pol dolarja ljubezenski napoj, za dolar pa kroglice, ki človeka varujejo sovráznikov in drugih hudobnih ljudi. Sleparki si izmišljajo iz dneva v dan nove napoje in čarobne kroglice za to in za ono reč, tako da je kupcev čedalje več.

Angleški strokovnjak za narodopisje Robins je pred kratkim

predložil britanskemu medicinskemu združenju obsežno študijo o nalezljivem širjenju čarodějstva in drugih podobnih reči v devonskih vaseh. Posebne obrede, ki mednje sodijo tudi orgije tako imenovane črne službe, prirejajo na skritih krajih, tako da so oblasti še brez moči. Doslej je bilo pri izvrševanju teh obredov že več smrtnih primerov. Robins

Čarodějka je spravila eno izmed pripadnic vodizma v pravcati delirij. Ko se spet zbudi, pravi, da ne čuti več niti telesnih ne duševnih bolečin.

pravi, da se ukvarjajo z modernim čarovništvom mnogi izobraženi ljudje in da so se pri njem zanimale za naslove raznih čarodějstev in čarovnic celo že številne vplivne osebnosti.

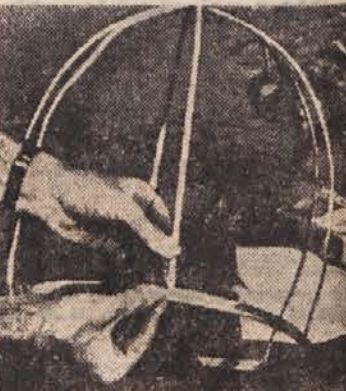
V Sydneyu so pred kratkim aretirali dirigenta iz Cincinnati-

ja Eugena Gosensa, ker je prinesel na glasbeno gostovanje po Avstraliji tudi poln kovček filmov, knjig in posnetkov, ki so vsebovali navodila za vodustične obrede. Izpustili so ga šele, ko je plačal visoko globo. Nekatere udeležence vodustičnega obreda so aretirali. Na zaslišanju so prišli na dan številni škandali iz krogov tako imenovane boljše družbe.

Avstralko Rosalinde Norton, ki je v svoji deželi znana pod vzdevkom »Zenska piton« in »Čarodějka kraljevega križa«, so zaprli kot »veliko svedenico vodustičnega kulta«. Orgije so opislali že številni udeleženci, ki so navzlic vsemu cirkusu na takem shodu vendarle ostali pametni. Policija je ugotovila, da so te obrede organizirali ugledni sydneyski meščani, med njimi tudi denarni mogotci in ljudje iz vrst umetnikov.

Narkoza za pse

Neki francoski veterinar je izdelal narkotični aparat za pse. Tako zdaj dobivajo štirinožni prijatelji človeka, prav kot ljudje, pred kirurškim posegom narkozo, da ne čutijo bolečin.

Da bo voda čista

Po najnovejših vesteh bodo zdaj tudi potrošniki lahko sterilizirali vodo z ultravioletnimi žarki. Doslej so naprave za steriliziranje vode z ultravioletnimi

žarki lahko uporabljali le tisti, ki so potrebovali velike količine vode, sterilizator pa je čistil le tekočo vodo. Takšen aparat je veljal od 125 do 225 funtov, imel pa je zmogljivost 11.364 litrov vode na uro. Poenostavljeni, vendar prav tako učinkoviti aparat bo stal le 52 funtov ter ga bo mogoče potopiti v vodne rezervoarje ali vodnjake. Njegova dnevna zmogljivost sterilizacije znaša do 1818 litrov.

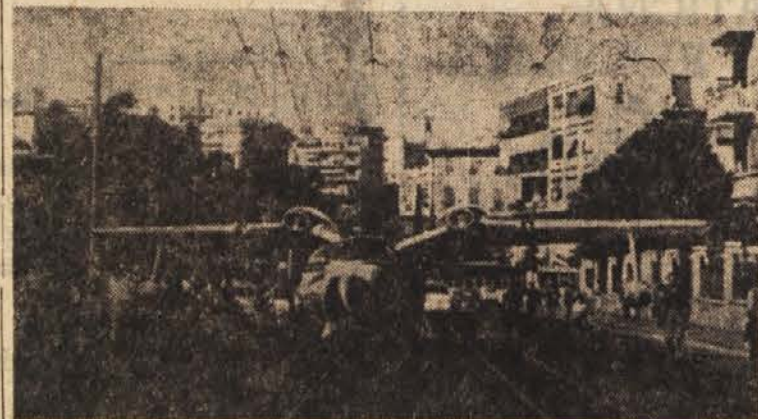
Napravo je mogoče predelati tudi za čiščenje tekoče vode. Za to je potrebna steklenica s posebnimi vdolbinami, ki razburkajo vodo, to pa omogoči največji učinek ultravioletnih žarkov. Stroški za takšno čiščenje vode so nizki, po 2500 urah delovanja je treba obnoviti le ultravioletne žarnice. Tako bodo novi aparati zelo pripravljeni za bolnišnice, vaskne vodnjake in oddaljene kmetije, seveda pa tudi za manjše tovarne. Aparat je dolg le 68,5 cm in ga je mogoče priključiti na vsako električno omrežje.

Kam potujejo Nemci

Letos se je odpravilo na dopuste v tujino sorazmerno največ Nemcev po drugi svetovni vojni. Obiskujejo predvsem Italijo, Švico in Avstrijo, pa tudi Francijo, Nizozemsko, ZDA in Španijo. Po statističnih podatkih turističnega inštituta v Frankfurtu bodo prebivalci Zahodne Nemčije porabili letos v inozemstvu okoli 275 milijonov dolarjev.

S 24 dolarji okoli sveta

Pred mesecem dni se je odpravil Sonny Blacks iz Trinidada s 24 dolarji v žepu na potovanje okoli sveta. Fant namerava potolči rekord Joeja Bornela z univerze v ameriški državi Maryland, ki se je odpravil na potovanje s 50 dolarji. Razen tega se Blacks zelo zanima za uspehe Angleža, ki hoče prepotovati svet s 30 dolarji v žepu. Blacks upa, da bo v poldrugem letu uspešno dokončal potovanje in potem napisal knjigo o doživljajih. Zanaša se predvsem na avto-stop in na brezplačne vozovnice raznih turističnih agencij.

V Genovi si je strokovnjak za športna letala izdelal zračno vozilo, s katerim lahko potuje tudi po širših mestnih cestah, ker so krila dovolj visoko, da nasproti vozeči avtomobili lahko smuknejo pod njimi.

Bilo je v začetku najine ljubezni. Takrat sem jo razvajal, sicer pa, kdo je ne bi? Nikomur ničesar ne očitam, vsega sem sam kriv.

Proti vsem pravilom o zdravju in higieni mi je nadvse všeč, če je v sobi prava pasja vročina. To je vedela in že prvi dan, ko sem bil pri njej, je šla čez petnajst minut v kuhinjo po novo zalogo premoga. Med potjo sem ji vzel vedro iz rok in vljudno povedal: »Moško delo.«

Moj obisk je trajal precej dolgo, zunaj je bila mrzla zimska noč in tako se je vsa reč nekajkrat ponovila. Kadar je vstala in hotela v vedrom v kuhinjo, sem jo prestopel in rekel: »Moško delo.« S tem sem jo prisilil, da je spet sedla, sam pa sem naložil na ogenj.

Ker je obisk zares trajal zelo dolgo — oprostite, da to kar naprej ponavljam, toda bil je zares prekrasen obisk in tako rad se ga spominjam — je bilo povsem razumljivo, da sem zjutraj smuknil v klet po premog. To je pa zares moško delo, vsaka gospodinja vam to prav rada potrdi.

Skratka, pojem »moško delo« je dobil pri nas domovinsko pravico. Dekliške nežnosti je bilo sicer čedalje manj, zato pa je naraščal seznam »moških del«.

Ker je moja žena v službi, kjer presedi vse dneve, je po-

stalo dnevno nakupovanje seveda tudi moško delo, čeprav sva pri tem velikodušno prezrla dejstvo, da sem zaposlen tudi jaz, ki sedim v pisarni vsak dan po osem ur.

»Tako čudovito kuhaš,« mi

V psihologijo sodi tudi potrpežljivost, mi je rekla, ko mi je po treh neuspešnih poskusih le do povedala, kako se najlepše zli-
kajo srajce in drugo perilo. Raz-
laga je bila torej žensko, lika-
nje pa moško delo.

MOŠKO DELO

je rekla, ko sem nekoč iz čistega obupa ocvrljajca na slanimi in čebuli. Skratka, v naslednjih nekaj dneh je postalo tudi kuhanje moško delo.

Sesalec prahu je težko orodje, ki zahteva tudi določeno ljubezen do motorjev. S tehni-
ko pa ženske nimajo rade oprav-
ka. Torej: moško delo.

Pravi gospod si seveda čisti tudi čevlje sam, tega opravila za vse na svetu ne bi prepustil drugim. »Če že čistiš čevlje, pa bi lahko mimogrede še moje...«

Tako se je začelo, tako je zdaj pri nas.

Ko sem minulo soboto stopil iz urada na cesto, sem vzel iz aktovke nylonsko mrežico — to reč nosim že nekaj let vsak dan s seboj — in sem se brž odpravil na trg. Kupil sem vse potrebno za lep konec tedna.

V nedeljo sem zgodaj vstal, da bi o pravem času pripravil kosilo. Potem sem pogrnil mizo, to je pri nas tudi moško delo, in sicer zato: »Kdor hoče lepo pripraviti mizo, mora imeti

v zadregi obrnejo nanj, češ da je za vsak primer sestavljen seznam 10.000 novih prilimkov.

Podobne usluge ponujajo tudi že razne ustanove tistim Dancem, ki nimajo sami dovolj domišljije. V knjigarnah se dobijo katalogi, ki vsebujejo na stotine novih, zelo zvočnih prilimkov. Po vsem tem bi človek dejal, da so Danci sredi 20. stoletja iznašli novo družabno igro z naslovom »Kako pa se boš ti pisal?«

»Drama v lukii«

Po uspehu, ki ga je dosegla s filmom »Deset ljubezenskih pesmic«, sodeluje Brunella Bovo pri snemanju filma »Drama v lukii«. Njen partner je Vincenzo Musolino, znan iz filma »Za dva beliča upanja«. Ta igralec je nastopil s Silvano Pampinini v filmu »Mi ljudozrci«, v katerem igra tudi Folco Luli in Milly Vitale.

Seminar za preobrazbo narave

V Moskvi bodo priredili večdnevni seminar o spreminjanju narave, ki so nanj povabili tudi tuje znanstvenike in strokovnjake. Na tem mednarodnem seminarju bodo med drugim poročali tudi o prvih sovjetskih uspehih na področju spreminjanja narave v skladu s potrebami in zahtevami sodobnega gospodarstva, zlasti se kmetijstva. V okviru seminarja bodo priredili razstavo o raziskovalnih delih in o proučevanju sovjetskih znanstvenikov v zvezi s tako imenovano »skrivenostjo Kaspijskega morja«, kjer nameravajo zgraditi več velikih hidrocentral.

JANOS BARDI

»In vse to samo zaradi sosedov, ki so dobili trojček!«

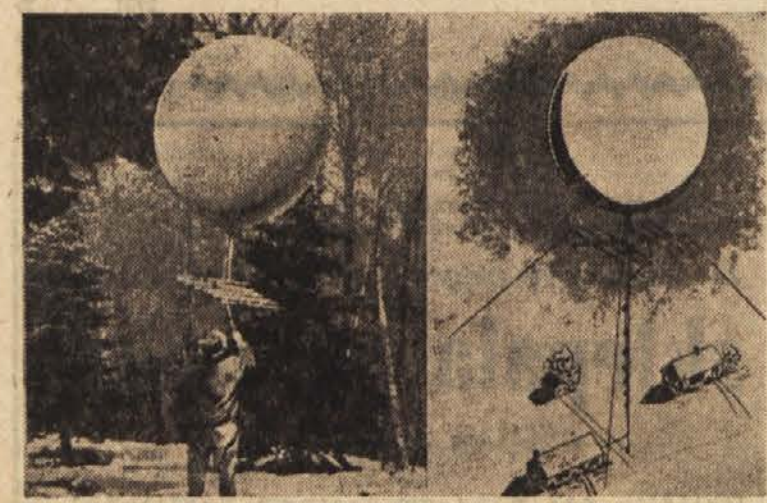
Iznajdljivost

KDO JE KRIV?

Bernard Shaw je bil zelo suh, njegov prijatelj Chesterton, književnik in tudi sicer zelo duhovit človek, pa pravi debeluh. Nekoč je Chesterton dejal Shawu:

»Ce vas človek takole gleda, ima občutek, da je v Angliji huda lakota.«

»Ce pogleda vas, pa pomisli, da ste vi edini krivec tega,« mu je odgovoril Shaw.

Nov način za pritrjevanje televizijskih anten si je izmislil Anglež Paul Smith. Na anteno pritrdi s lahkim plinom napolnjen balon, ki je s štirimi nylonskimi vrvicami pritrjen na zemljo, dvigne pa se 30 m visoko, tako antena prestreže številne valove, ki bi jih televizijski naročnik sicer ne mogel ujeti s svojim aparatom.